

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 44

(46-tieji metai) SPALIO - OCTOBER 30 d.

* LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS *

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220

* 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

EUROPOS VALSTYBĖS ATSISAKO SANKCIJŲ PRIEŠ SYRIJĄ

Didžioji Britanija nutraukė diplomatinis santykius su Syrija, kai Londono teismas nuteisė jordanietį Nezar Hindawi 45 metams kalėjimo už bandymą išsprogdyti Izraelio keleivinį lėktuvą su 375 keleiviais š.m. balandžio mėn. 17 d. Teisme buvo pateikta įrodymų, kad Hindawi buvo gavęs Syrijos pasą, buvo remiamas ir globojamas Syrijos ambasados tarnautojų Londone ir kad patsai teroro aktas buvo planuojamas su Syrijos piliečių parama ir pagalba. Britanija norėjo, kad ir kitos valstybės prisidėtų prie Syrijos pasmerkimo, bet dėlėi daugelio priežasčių nei viena iš pasitarime dalyvavusių 12-ks Europos valstybių nesirijo nutraukti diplomatinis santykius su Syrija, reikalaujamos konkretesnių įrodymų ir laiko tuos duomenis apsvastyti. 11 valstybių pasirašė tikrai dokumentą, kuriame išreiškiamas pasipiktinimas dėlėi tariamo Syrijos dalyvavimo teroristinėje veikloje. Graikija atsisakė ir tokį pareiškimą pasirašyti. JAV-ės ir Kanada laikinai atšaukė savo ambasadorius iš Syrijos pasitarimams. Syrija taip pat pasiuntė namo visus britų diplomatus ir uždraudė Anglijos laivams bei lėktuvams pasirodyti Syrijos teritorijoje.

FBI PAČIUPO VĖL VIENĄ ŠNIPĄ

Nesibaigiančioje šnipų dramoje prašytas dar vienas neaiškus veikėjas. JAV-ių saugumas suėmė Anglijoje gimusį Amerikos pilietį Allen John Davies, 33 metų, bandžiusį sovietams parduoti Amerikos karinės aviacijos paslaptis. Manoma kad Davies norėjo tai padaryti iš keršto, nes 1984 metais buvo atleistas iš JAV aviacijos dirbtuvių, kaip netinkamas tarnautojas. Slaptus dokumentus jisai betgi padavė amerikiečių saugumiečiui, vaizduojančiam San Francisco miesto sovietų konsulato tarnautoją. Šnipui Davies grėsia kalėjimas iki gyvos galvos.

EKONOMINĖ KRIZĖ ALBERTOJE

Kaip greitai gali prabanga pavirsti į nedateklų, geriausiai parodo Albertos provincijos pavyzdys. Štai, dar visai neseniai tūkstančiai traukė į Vakarus, ieškodami laimės bei pinigų, bujojančioj Albertoje: jokių mokesčių už pirkinius, naftos pumpavimo bokštai augo kaip grybai. Labai panašiai augo ir Calgaryje, ir Edmontone dangoraižiai. Tačiau staiga smukusios naftos (ir natūraliųjų dujų) kainos tą ekonominę kles-

tėjimą pavertė dingusiu miražu. Anksčiau savo pertekliais nenorėjusi su niekuo dalintis gana arogantiška Albertos provincija, jau dabar atvirai prašo pagalbos ir kaimyninių turtingesniųjų rytinių provincijų. Anksčiau kategoriškai reikalavusi, kad už jos naftą būtų leista imti aukščiausią pasaulinę kainą ir kad Kanados federalinė valdžia nesikištų į tos kainos nustatymą, dabar ta pati Alberta jau beveik maldauja, kad federalinė vyriausybė padėtų išlaikyti aukštesnę kainą už naftą, kurios kaina pasaulinėje rinkoje yra skandalingai nusmukusi. Taigi, laisvosios rinkos apaštalai, atrodo, ją palaiko tol, kol gali pasidaryti daug pinigų. Pelnui sumažėjus, jie bėga į kitus kraštus arba tos pačios vyriausybės jau prašyte prašo išsikšti ir jiems padėti. NDP parlamento narys Nelson Riis tvirtina, kad 55,000 darbininkų Albertoje praradę darbą dėl to pasaulinių naftos kainų sumažėjimo.

KONSERVATORIŲ POPULIARUMAS TEBESMUNKA

Paskutiniame viešosios nuomonės apklausinėjime 37% pasisakė balsuosią už liberalus, 33% - už konservatorius ir net 29% - už socialdemokratus (NDP). 20% yra neapsisprendę. Taigi, nuo priešpaskutiniojo apklausinėjimo, atlikto birželio mėnesį, konservatoriai prarado 3%, liberalai -2%, o NDP - socialdemokratų populiarumas pakilo net 5%. Tai geriausias socialdemokratų pasirodymas visoje tos partijos istorijoje (nuo 1961 metų), o konservatorių blogiausias po 1984 metų rinkimų.

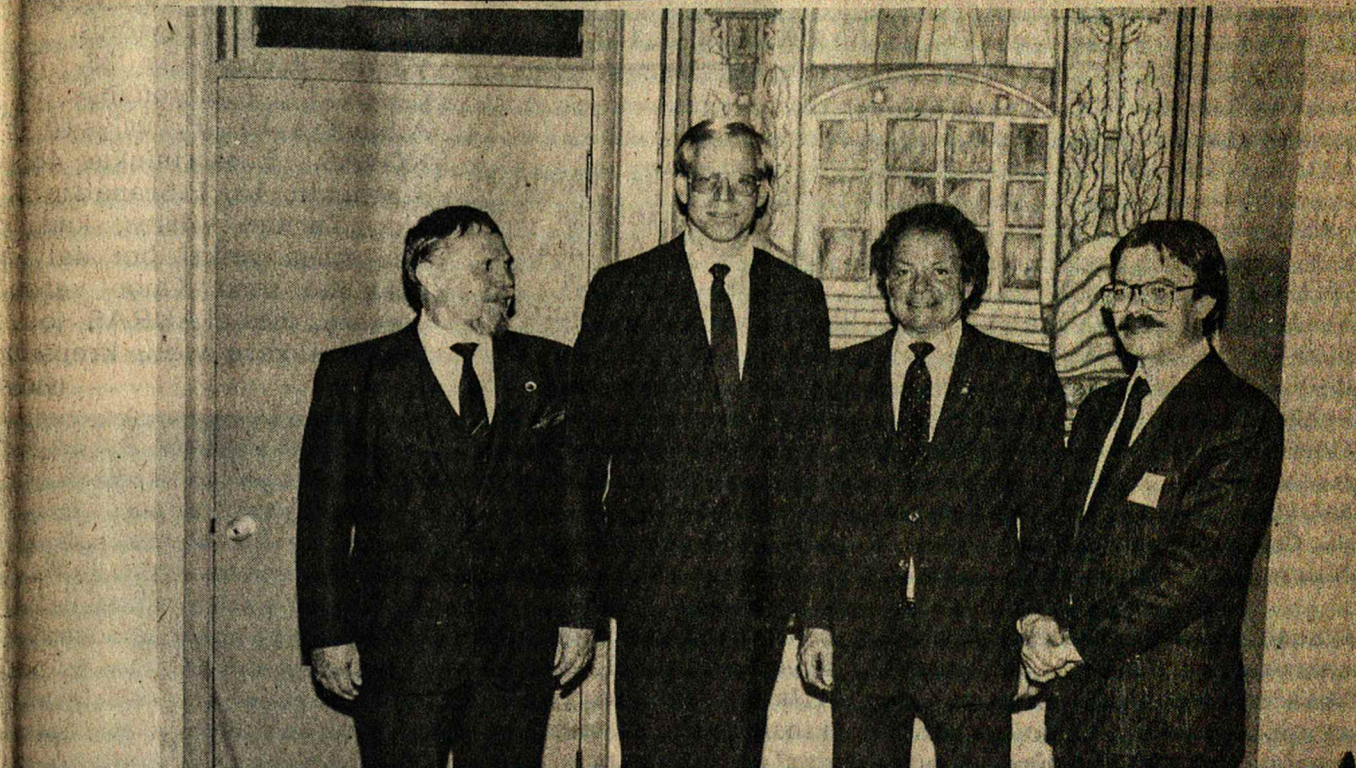
PAKELS PAŠTO PERSIUNTIMO KAINAS KANADOJE

CANADIAN PRESS žinių agentūra praneša apie slaptą Kanados Pašto žiniaraštį, kuriame išdėstoma, kaip įtikinti gyventojus, bendroves ir parlamento narius, kad reikia pakelti kainas už pašto ženklus. Tame dokumente konkrečiai nenurodoma, kokios bus tos kainos, bet jau seniau sklido gandai, kad už pirmos klasės pašto siuntas reikės mokėti dviem centais daugiau, t.y. vietoj 34 centų, 36 centus. Jack Van Dusen, Kanados pašto direktorius, tvarkąs spaudos ir visuomenės informacijos reikalus, patvirtino, kad toks aplinkraštis esąs atspausdintas. Datuotas š.m. spalio mėn. 1 dienos data, dokumentas nurodo, kad federaliniame parlamente tasai pasiūlymas bus išskelbtas š.m. spalio 31 d. Jeigu tas planas bus įvykdytas, tai bus jau antsis pašto kainų pakėlimas

valdant dabartinei konservatorių vyriausybei. Yra gaudų, kad pakėlimas gali būti atidėtas iki š.m. lapkričio mėnesio. Verta pažymėti, kad Kanados paštas ne tik turi nuolatinį nuostolį, bet, nuolat keliant kainas, to pašto patarnavimas yra visiškai nepatenkinamas. Laiškai ir laikraščiai vėluoja kartais net mėnesius. Už žymiai geresnį patarnavimą panašios pirmos klasės siuntos kainuoja Prancūzijoje 31 centą, Amerikoje 30 centų, o Didžiojoje Britanijoje tikrai 28 centus.

POPIEŽIAUS MALDOS UŽ TAIKĄ ASYŽIUJE

Šventojo Pranciškaus gimtajame mieste Italijoje Popiežius Jonas Paulius II su dviem šimtais pakviestųjų dvylikos didžiųjų religijų atstovų, meldėsi prašydami taikos. Tą dieną, pavadintą "Maldos už taiką pasaulio diena" (World Day of Prayer for Peace), Popiežius maldavo, kad visi kariaujan tieji visame pasaulyje tai vienai dienai padėtų ginklus. Daugelis to prašymo paklausė, bet Afganistane, Libane, Šiaurės Airijoje ir kitur, žudynės vyko, kaip vykusios. Betgi tą dieną meldėsi kartu su Popiežium ir budistų Dalai Lama, ir šintoistai vienuoliai, ir Afrikos genčių religiniai vadovai, ir musulmonai, ir žydai, ir Šiaurės Amerikos indėnų gyduoliai ir kitų tikėjimų šventikai su miniomis eilinių dvasiškųjų, vienuolių ir tikinčiųjų.

XXXI-ŲJŲ KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ MONTREALYJE ŽYMIJI SVEČIAI: iš kairės - Vytautas JOKUBAITIS - VLIKO vice-pirm.; Gintaras GRUŠAS - Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm.; Edouard DESROSIERS - Kanados parlamentaras (Hochelaga-Maisonneuve) ir KLB Montrealio Apylinkės Valdybos pirmininkas - Arūnas STAŠKEVIČIUS. Nuotr. Juozas Piečaitis.

DALIS SPORTININKŲ, DALYVAVUSIŲ XXXI-ŲJŲ K.L. DIENŲ Montrealyje krepšinio žaidynėse: Toronto AUŠRA ir Montrealio TAURAS. Nuotr. R.R. Otto

VII-TASIS METINIS BALŲ SIMPOZIUMAS

rengiamas AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies, Canadian Committee and Chair of Estonian Studies, University of Toronto) prasides ŠEŠTADIENI, L A P K R I Č I O 8 d., 1986 m., 9:30 val.ryto.

Simpoziumas vyks George IGNATIEFF THEATRE Gerald A.Larkin Building (Trinity College, University of Toronto) 15 Devonshire Place.

Šio simpoziumo programoje:
THE PROBLEM OF SECURITY IN NORTHERN EUROPE AND THE BALTIC

S a t u r d a y, November 8, 1986, Morning Session:
The Nordic Solution: A Nuclear-free Zone To Reduce Tensions: Toivo M i l j a n, Prof. of Political Science, Wilfrid Laurier University.

The NNFZ: American and Soviet Views:
Tõnu P a r m i n g, Prof. of Estonian Studies, University of Toronto.

The Stockholm Conference on European Security:
Andrew R a s i u l i s, Department of National Defence, Ottawa.

Discussion. Lunch.
S a t u r d a y, November 8, 1986, Afternoon Session:
HUMAN RIGHTS AND THE HELSINKI PROCESS

Introductory Presentation: Gordon S k i l l i n g, Prof. Emeritus of Political Science, University of Toronto, Coffee.

Round Table:
Moderator: Olev Träss, Prof. of Chemical Engineering, University of Toronto.

Alan Bowker: Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE), Department of External Affairs, Ottawa.

Juris Dreifelds: Professor of Political Science, Brock University.

Romas Vaštoka: Professor of Archeology, Trent University.

Gordon Skilling: Professor Emeritus of Political Science University of Toronto.
Discussion.

PRANEŠA ELTA

PASIRENGTA VIENOS KONFERENCIJAI IR VLIKO SEIMUI

Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos metu Vienoje, Austrijoje, pabaltiečiai rengiasi vieningai pasireikšti, vadovaujant Pasaulio Pabaltiečių Santalkai, kuriai šiais metais pirmininkauja VLIKO pirm. dr. K. Bobelis. Galutinai aptarti veiklos programai Santalkos vadovybė spalio 17 d. buvo susirinkusi posėdžio, kuriame taip pat dalyvavo ir dr. D. Krivickas. Santalka yra paruošus memorandumą apie padėtį Pabaltijo valstybėse, kuris išsiuntinėtas Vienos Konferencijoj dalyvaujančioms valstybėms.

Apie Santalkos nutarimus VLIKO valdybos posėdy spalio 18 d. dr. K. Bobelis padarė pranešimą ir apžvelgė veiklos programą Vienoje. Spalio 27 d. Vienoje atidaromas Pasaulio Pabaltiečių Santalkos informacijos centras, kuris veiks iki lapkričio 23 d. Jam vadovauja Algis Klimaitis, talkininkaus B. Venskuvienė ir M. Samatienė. Lapkričio 2 d. sekmadienį, įvyks lietuviškos mišios Lietuvos didžiojo kunigaikščio Sobieskio koplyčioje, o lapkričio 3 d. bus surengta spaudos konferencija Presseklub Concordia patalpose. Vakare įvyks muzikos vakaras.

Lapkričio 4 d., t.y. Vienos Konferencijos atidarymo dieną, šv. Stepono aikštėje rengiama pabaltiečių demonstracija, po kurios šv. Stepono katedroje bus ekumeninės pamaldos. Pagaliau lapkričio 5 d. Tarptautiniame Kultūros Centre rengiamas simpoziumas tema: "Ką mums, austrams, reiškia Pabaltijo valstybės".

Gausniam lietuvių pasirodymui Vienoje, VLIKAS surengė ekskursiją, kuria rūpinasi dr. J. Stukas. Yra užsirašę vykti apie šimtas asmenų iš Jungtinių Valstybių ir Kanados. Be abejo, į Vieną atvyks lietuvių iš įvairių Europos šalių.

APIE PADĖTĮ LIETUVOJE VLIKAS, PLB IR DIPLOMATINĖ TARNYBA PARENGĖ BENDRĄ MEMORANDUMĄ, KURIS IŠSIUNTINĖTAS VIENOS KONFERENCIJOJ DALYVAUJANČIOMS VALSTYBĖMS. Jis bus išverstas į vokiečių kalbą ir platinamas Vienoje kartu su kitokia Vliko parūpinta informacija, kurios tarpe bus ir Vliko neseniai išleistas lankstinukas.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independant
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20

Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

MŪSŲ DIENOS – MŪSŲ NAKTYS

S P O R T A S XXXI-OSE KANADOS LIETUVIŲ DIENOSE

Po ilgos pertraukos Montrealio krepšinio mėgėjai susilaukė nors ne plačios apimties, bet gana įdomaus krepšinio turnyro.

Šioje Montrealio lietuvių kolonijos rengtoje šventėje pasirodė 4 lietuviški krepšinio klubai: šeimininkai – Montrealio TAURAS ir svečiai – Hamiltono KOVAS ir Toronto VYTIS ir AUŠRA.

Pirmose rungtynėse susitiko jaunieji Montrealio tauriečiai su svečiais iš Hamiltono. Po gana lygios kovos, Montrealio jaunieji sportininkai antrajame kėlinyje palaužė gana pavargusius svečius iš Hamiltono 81:52.

Antrose rungtynėse susitiko Toronto VYTIS su AUŠRA. Šios rungtynės buvo gana aukšto lygio. Grupiniai bei individualiai žaidėjų klasė buvo daug aukštesnė, negu kitų dalyvaujančių komandų, kai šias įdomias rungtynes laimėjo AUŠRA 86:57.

Trečiose rungtynės dėl III-ios vietos VYTIS gana lengvai nugalėjo Hamiltono pavargusius sportininkus 96:82.

Finale dėl I-os vietos AUŠRA įrodė savo visuotiną pranašumą lengvai nugalėdama Montrealio neprityrusius sportininkus 115:53.

Siame turnyre dalyvavo ir taškus pelnę:

AUŠRA: R. Sysak 59, R.Kaknevičius 42, L.Bilaišis 32, S.Žulys 25, A.Saplys 23, V.Gataveckas 20.

TAURAS: A.Gustainis 38, L.Staškevičius 25, Z.Skučas 22, R.Piečaitis 20, J.Jonelis 12, L.Piečaitis 10, D.Piečaitis 7, C.Kuncevičius.

VYTIS: L.Ažubalis 28, R.Stanulis 25, T.Karpis 19, P.Copps 17, P.Simonaitis 16, R.Dulius 11, A.Balsys 10, A.Slapšys 10, P.Tutlys 10, E.Pacevičius 7.

KOVAS: E.Bartininkas 48, R.Otto 35, R.Bartininkas 33, T.Stanulis 10, P.Stanaitis 4, J.Balsevičius 4.

Turime vilties, kad Montrealio krepšininkai ir toliau ryšis veikti bei dalyvauti kituose turnyruose, išlaikant šio seno Klubu vardą, kaip aktyvų lietuvių sporto vienetą, nes TAURAS jau yra 35 metų amžiaus ir yra laimėjęs gerų vietų krepšinio sporto renginiuose.

(Buvęs sportininkas R.R. O t t o)

KELETAS KREPŠINIO RUNGTYNIŲ MOMENTŲ: viršuje – TAURAS ir AUŠRA; žemai – AUŠRA ir VYTIS. Visos nuotr. R. Otto.

BOLŠEVIKŲ SIAUTĖJIMAS MERKINĖS APYLINKĖSE

Antrasis Pirčiupis

(Tėsinys)

BUVO TOKS MASKVOS PLANAS...

Dėl tokių baisių tragedijų piktnosios ir jaudinosios nukentėjusių artimieji, kaimų gyventojai, vietinės valdžios atstovai ir net komunistai. Vyko kartą Alytaus apskrities aktyvo pasitarimas. Jo dalyviai skundėsi čekistų žiaurumu. Alytaus miškų urėdijos atstovas pateikė nušauto girininko Revucko dokumentus, papasakojo apie paimtus iš nušautojo 26,000 rb. valdiškų pinigų. Kiti papasakojo siaubingus įvykius jų apylinkėse. Merkinės paruošų įgaliotinis papasakojo, kaip jis pats buvo išvilktas iki nuogumo ir tik per stebuklą likęs gyvas. Alytaus apskrities partijos sekretorius susijaudinęs taip atsakė: "Ką aš čia išgirdau, man – baisi naujiena. Jei jie taip ir toliau elgsis – mus visus sunaikins".

Kiek vėliau, susikūrus Varėnos rajonui, kuriam priklausė dalis Merkinės valsčiaus, pirmasis rajono partijos sekretorius Kalčys, dėl panašių skundų aktyvui pasakė: "Čia bus banditų, persirengusių kariškių, darbas. Kitaip aš būčiau viską žinojęs. Aš išaiškinsiu". Po savaitės jis aktyvui štai ką pridūrė: "Šis reikalas ne mums priklauso spręsti. Yra sąjunginė valdžia, ji viską tvarko!"

Vėliau buvo kalbama, kad buvo toks Maskvos planas – visą Lietuvą sunaikinti, – apie kurį iš lietuvių žinojo vienas Guzevičius (Aleksandras Gudaitis-Guzevičius). 1944-45 m. buvo valstybės saugumo komisaras, dalyvavęs Kremliuje Stalino paruošto plano Lietuvą pertvarkyti svarstyme. Tai bent buvo planas, kad net toks niekšas, kaip Guzevičius, supratęs to plano esmę, nualpo. Prieš mirtį vienam savo pažįstamui 1969 m. pradžioje jis šitai pasakojo. Mums neatpasakojo tas asmuo Guzevičiaus prisipažinimo, tik pasakė, kad ką jis išgirdęs, tai buvęs baisus planas. Šitai gali būti tiesa, nes ir Suslovas yra pasakęs, kad Lietuva bus, bet lietuvių nebus!

Galbūt, kad vietos valdžia pokario metais apie Maskvos užmačias nieko nenutuokė, kaip nenutuokia ir šiandien, kaip iš tikrųjų Maskva žiūri į lietuvių tautą.

KERŠTAS V. KRĖVEI-MICKEVIČIUI

Visi gerai žinome, kas lietuvių tautai buvo Vincas Krėvė-Mickevičius, kaip jis buvo įtrauktas į Lietuvos vyriausybės sudėtį 1940 m., rusams okupavus Lietuvą. Taip pat "Lietuvos archyvuose" skaitėme jo pasakojimą apie savo veiklą toje vyriausybėje. Žinome, kodėl jis 1944 m. pasitraukė į Vakarus.

Apie tai visi žino ir Maskva, kuri įsakė sunaikinti visą, kas yra susiję su V. Krėve-Mickevičium.

1944-45 m. Subartonyse Krėvės tėviškės neliko nė žymės: sunaikinti trobesiai, iškirstas nedidelis sodelis, užgriautas šulinys, sunaikintos tvoros. V. Krėvės-Mickevičiaus giminės išterioti ar išblaškyti. Sesers Sasnauskienės, gyvenusios Ilgininkų km., sūnus nušautas. Kita sesuo – Jovarauskienė iš Merkinės su vaikais dingo Sibire. Mickevičiaus (V. Krėvės tėvo antra šeima) šeimyna po Stalino mirties buvo grįžusi iš Sibiro, bet negavusi leidimo Lietuvoje prisiregistruoti ar įsidarbinti, grįžo atgal Sibiran. Žodžiu, rašytojo artimieji bei tolimesni giminaičiai visi buvo atrasti, išaiškinti ir nuterioti.

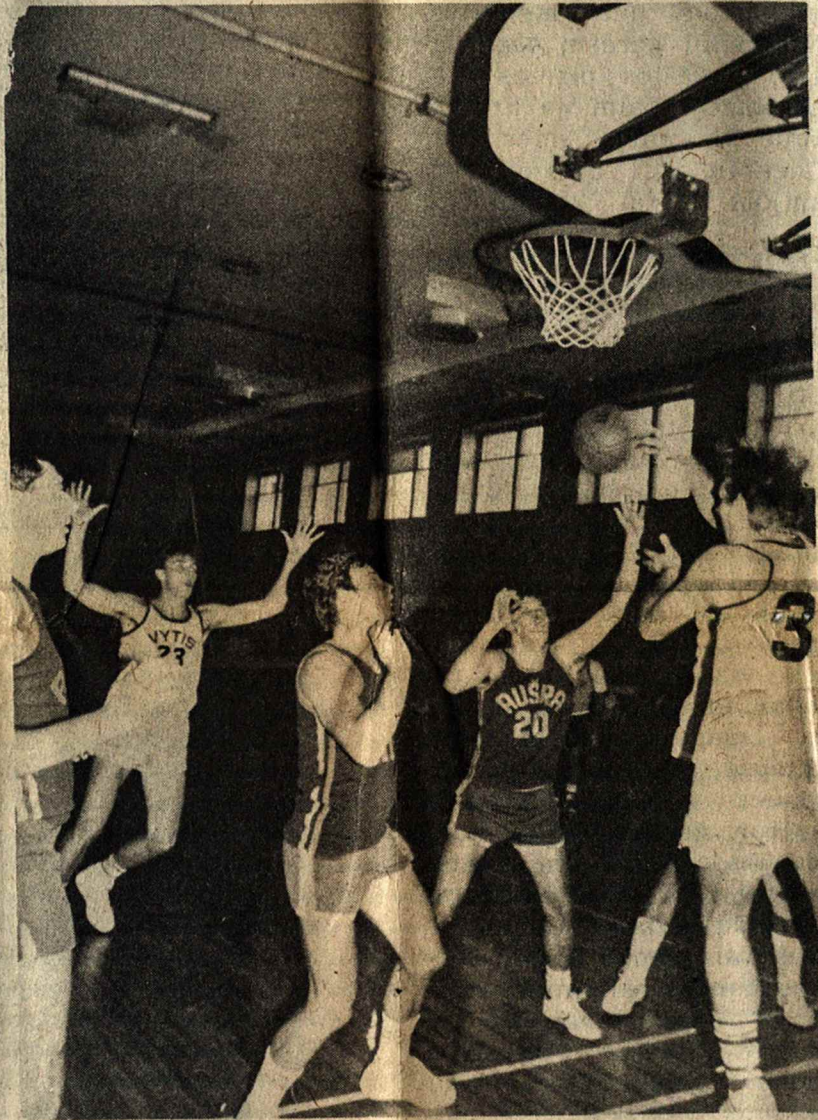
Po kelių metų Maskva respublikinėje spaudoje leido paskelbti melagingų žinių apie V. Krėvę, apie jo gyvenimą JAV, apie jo "apgailėstą" dėl emigravimo, kai šis jau buvo miręs. Lietuvių tauta beveik nieko nežinojo, kaip Maskva buvo užpykusi ir kaip pasielgė su Krėvės tėviške, su jo artimaisiais. O lietuviams ir toliau jis liko brangus. Jo raštai toliau šildo lietuvių širdis. Šių jausmų negalima atimti iš lietuvių. Tai supranta ir Maskva. Ir su tuo turėjo skaitytis, ypač po Stalino mirties.

Po daugelio metų Raitininkų kaime buvo nusavintas namas, panašus į buvusį Subartonyse Mickevičių namą, atvežtas į Subartonį ir toje pačioje vietoje perstatytas. Jame įrengtas šoks toks V. Krėvės-Mickevičiaus muziejus. O šiame muziejuje nieko nėra susijusio su V. Krėve bei jo giminėmis. Vien išlikusios tos vietos, kur V. Krėvė gimė, augo ir atvažiuodavo pavišėti, atostogų praleisti.

ALYTAUS RŪSIUOSE

Kalbėjomės su pensininku, kuris 1944-46 m. Alytuje buvo aukštu pareigūnu ir gerai atsimena tų dienų įvykius. Pasak jo, 1944 m. lapkričio – 1945 m. birželio mėn. Alytuje buvo labai daug areštuotų, tardomų ir kankinamų arešto vietos aplinkinių kaimų ir miestelio lietuvių. Tarp jų daug buvo ir iš sunaikintų Merkinės valsčiaus kaimų. Štai ką prisimena iš tų laikų vienas šio rašinio bendraautorius.

Mane areštavo 1944 m. gruodžio 27 d. Tą dieną dar daug kas nedrįso sugrįžti į Klepočių, Lizdų ir kitų kaimų nusiaubtą apylinkę, nes kai mane nuvedė pas kaimyną, ten radau vieną areštuotą Lizdų kaimo sukrūvintą vyrą, sėdintį kampe ant grindų. Iš karto pamaniau – per-

šautas, tačiau vėliau paaiškėjo, kad buvo sukrūvintas nuo mušimo. Čia atsidadė daugiau mūsų kaimo areštuotų. Mane nusivedė į kitą kambarį, kur parsigriovę kareiviai mušė mane lazdomis, spardė kojomis, o viršininkai apsiptoję šaukė, kad atiduočiau šautuvą, šaudmenis, kurių aš niekada neturėjau savo rankose. Jokių kitų kaltinimų nepateikė. Kada liepė keltis, pajutau iki tol nepatirtą didelį dešinės pusės apatinių šonkaulių skausmą. Spardydami kareiviai sulaužė du šonkaulius. Su didžiausiu vargu atsikėlęs, buvau išstumtas lauk. Vežimuose sėdėjo visi areštuoti. Vos įlipau ir aš į vieną vežimą. Vežė į Merkinę, kur uždarė rūsyje. Ten buvo daugiausia areštuotų. Jų tarpe buvo taip sumuštų, kad negalėjo paeiti. Kalbėjomės pašnipždomis. Niekas nežinojo, kodėl visus beveik iki vieno taip mušė. Po poros dienų mus pėsčius nuvarė į Alytų. Buvome alkanai, sušalę. Man labai sunku buvo kvėpuoti, eiti. Vargais negalais pasiekėme Alytų. Mus sugrūdė į naujai iškastą bunkerį Basanavičiaus gatvės viduryje, netoli turgavietės. Visi netilpome. Kitus nuvarė kažkur kitur. Po poros dienų buvome pervesti Vilniaus gatvėn į perpildytą buvusį žydo alaus sandėlį – rūšį. Čia radome daug ligonių, sumuštųjų. Kampe ant sutrintų šiaudų, raitėsi, šaukdamas pagalbos, mokytojas Rėklys (Seirijų valsčiaus, Avižienių km.). Jo sirgta inkstų uždegimu dar namuose, o čia baisios sąlygos, naktiniai tardymai ligą dar pasunkino. Daug kas, nusirengęs prieš nedidelį langelį rinkosi utėles, kiti rodė niežų subjaurotą kūną. Pastarieji buvo čia seniau sugrūsti. Po kelių dienų, mane su kitais nuvedė prie turgavietės esančio namo rūšin. Šiame name prieš karą buvo Misiukienės kepykla. Čia taip pat radome daug žmonių iš Alytaus apskrities valsčių. O dar vėliau mūsų keletą nuvedė į saugumo rūšį (daktaro Kudirkos name). Iš besikeičiančių sužinojome, kad areštuoti buvo laikomi dar keliuose Alytaus rūsiuose. Visur su areštuotais buvo elgiama barbariškai, tardoma tik naktimis ir, aišku, mušama. Mūsų prižiūrėtojai buvo daugiausia tokie, kurie vokiečių okupacijos metais dėl įvairių priežasčių slapstėsi. Žydas J. Radzevičius (berods iš Jezno) gelbėjosi nuo vokiečių persekiojimo, Tertelis (pavardės tiksliai neprisimenu) iš Mackonių valsč. buvo vokiečių ieškomas dėl bendravimo su pabėgusiais žydais, o vienas prižiūrėtojas vokiečių okupacijos metais policijos ieškotas dėl vagysčių, kaip kad prižiūrėtojas Barkauskas. Šie prižiūrėtojai naktimis išvesdavo areštuotus tardymams ir padėdavo juos mušti. Buvo kalbama, kad iš prižiūrėtojų vienas Tertelis buvo žmoniškesnis.

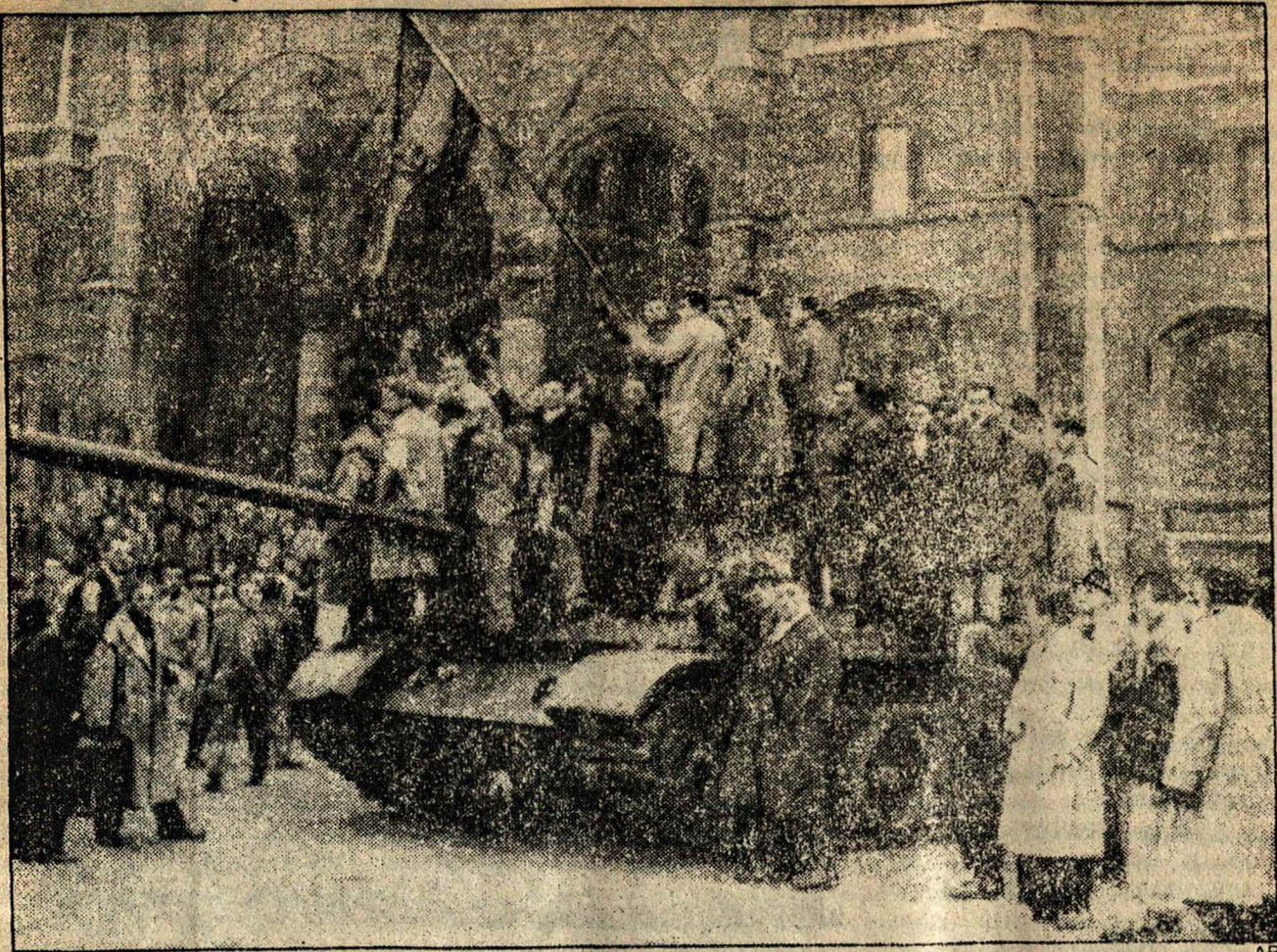
Žyda Radzevičių gerai prisimenu, nes iš keršto lietuviams virto tikru sadistu. Jo sudrausti niekas net ir nebandė, nors apie jo žiaurumą visiems buvo žinoma. Štai kai kurie jo "darbeliai".

Kartą rūsyje, prie turgavietės buvome 22 žmonės (tą dieną buvo daug išvedę kažkur, o šiaip būdavome 50-60 žmonių). Radzevičius savo šautuvą atidavė kitam prižiūrėtojų, o pats įėjo į kambarį su naganu rankoje. Visus sustatė į vieną kampan. Priekyje stovėjusiam liepė prieiti prie jo į rūšio vidurį. Tą Radzevičius griebė už apikaklės ir su naganu rankena pradėjo mušti per galvą. Kai areštuotasis prapliupo krauju, paleido jį ir liepė stoti į priešingą kameros kampan. Toliau buvo lygiai pasielgta su antru, trečiu ir t.t. Sumušė ir sukrūvino visus iki vieno. Nebuvo kam pasiskųsti, negalėjome paprašyti savo žaizdoms aprišti tvarsčių. Reikėjo plėšyti savo utėlėtus marškinius. Nuo kraujo užkrėtimo mus apsaugojo tik karštos maldos.

Vilniaus gatvėje buvusiame alaus sandėlyje įeiti galima buvo laiptais, kurie iš oro buvo dengti. Tačiau jie vedė ne į apačią, bet į rūšio palubę. Kitaip sakant, rūšio durys buvo palubėje, o nuo tų durų žemyn reikėjo lipti paprastomis kopėčiomis. Kada Radzevičius atvedavo areštuotą iš tardymo ar iš kito rūšio, tai jis pirmasis pakildavo laiptais atidaryti rūšio durų. Vos duris atidaręs, liepdavo antram prižiūrėtojų leisti areštuotą. Tas prieidavo laiptais prie atvirų durų, tada Radzevičius trenkdavo areštuotam į pečius šautuvo buožę. Aišku, nelaimingas nuo smūgio kriste krisdavo, nesiekęs kopėčių. Kaliniai, vos atsivėrus durims, visuomet laukdavo, išskėtę rankas, kad žmogų sugautų dar ore ir šitaip apsaugotų nuo suluošėjimo.

Vieną dieną Radzevičius, atsidaręs rūšio duris, šovė į rūšį. Šis sadistas tiesiog išprotėjo. Nežinia, kas jam užėjo. Regis, tą dieną ir girtas nebuvo. Žinoma, šūvį paleido ne tiesiog į žmones, bet į sieną. Tačiau kulka atšokusį kliudė vienam areštuotam nosį ir veidą. Už tą "šposą" Radzevičiui niekas nieko nesakė.

Tačiau kartą atsitiko taip, ko ir pats Radzevičius nesitikėjo. Kai jis, atidaręs rūšio duris, areštuotąjį nu- leido žemyn, kaip visada, trenkęs buožę į pečius, nuo smūgio šautuvą iššovęs pataikė laiptų pradžioje stovėjusiam kitam prižiūrėtojų, kuris krito negyvas. Po šio įvykio Radzevičiaus nebematėme. Kas su juo atsitiko, nežinia. (b.d.)

1956 m. Budapešte sukilėliai mojuoja Vengrijos vėliava ant paimto sovietų tanko.

30 METŲ NUO VENGRIJOS SUKILIMO

1956 m., spalio 23 d. tūkstančiai studentų taikiai žygiavo Budapešto gatvėmis. Eitynės vėliau išviro į atvirą revoliuciją protestuojant prieš Sovietų saulaviavimą Vengrijoje. Eitynės vadovavo Universiteto lektorius, vadovavęs intelektualų klubui "Petofi Ratas", Robert Boho. Jis važiavo automobiliu ir per megafoną skelbė šūkius, reikalaujančius pakeitimų vyriausybėje, pritardamas tuomet vykstančioms reformoms Lenkijoje ir keldamas Sovietų dominavimo Vengrijoje teisėtumą.

Už tai jis buvo pasodintas 8 metams į kalėjimą, kai Sovietų tankai sutriuškino revoliucinį judėjimą po 13-kos dienų.

Idomu, kad Boho, anuo metu pavadintas "kontra-revoliucionierium", minint 30 metų nuo anų įvykių, buvo matomas Vengrijos Televizijos programoje, kaip centrinis veikėjas I-ame dokumentinės filmos epizode. Šešių valandų filmą apie 1956-sius metus užsakė vyriausybė.

Vien tik tai rodo, kokie nepaprasti pasikeitimai įvykė komunistų valdomoje Vengrijoje: žmogus, vadintas valstybės priešu, dabar yra gerbiamas filmų direktorius ir priedo, paprašytas viešai pasisakyti savo nuomonę, kas vyko ano spalio mėnesio metu...

Minimos dokumentinės serijos producentas Deszo Radvanyj pareiškė žurnalistei Kitty McKinsey, kad dabar:

"Mes sutinkame tuos žmones, kurie buvo laikomi kontra-revoliucionieriais Vengrijoje, labai aukštose pareigose". Per paskutinius 30 metų vengrų lyderis Janos Kadar - Sovietų statytinis 1956 m.- išspaudė pakeitimus, pralėkiančius visus, kuriuos vaizdavosi apie 300.000 žmonių minia, anuomet viešai prisijungusi prie studentų Budapešte 1956 m. spalio 23 dieną.

J.Kadar'o ekonominės reformos pavertė Budapeštą gyviausia sostine Sovietų bloke. Jo krautuvės prikrautos madingais rūbais ir naminiiais skaitytuvais- kompiuteriais, gatvėse daugybė užsienio turistų. Vengrai geriau gyvena už visus savo komunistinius kaimynus. Jie turi gausiai maisto ir kasdieninio vartojimo prekių, jie gali keliauti, nemažos jų asmeninės laisvės ir beveik (bent taip rašo žurnalistė, Red.) be politinės represijos.

Iš aštraus skilimo, privedusio beveik prie civilinio karo, Kadar'as pajėgė išvystyti tautos nusileidimą-pritarimą jo vedamai politikai. Vienas iš tokių svarbių ėjimų buvo 30-tį metų trukęs tylos susitarimas tarp sukilusių ir komunistų, apie vykusius susirėmimus 1956 m. rudenį.

"Niekas nekalba apie tai, kas dalyvavo ir ką darė 1956 m. Vengrija - kaip šeima, kurioje niekas nekalba apie padarytas jaunystės klaidas", - sako ekonomistas Laszlo Antal, kuris prisidėjo prie reformų.

Vengrijos atstovai, tarpe kitų, Sovietų okupuotų kraštų atstovų Montrealyje JUODOJO KASPINO DIENOS minėjime rugpjūčio 23 dieną. Nuotr. A. Kalvaičio.

Visdėlto, gudrusis Kadar'as supranta, kad neišvengiamai bus prisimenamas 30-metis, ir jo vyriausybė su-traukė tylą, paskelbdama apie anuos įvykius savo versiją TV ir radijo įvairiose programose. Taip pat pirmą kartą viešai paskelbė nemaža 1953 m. ir 1956 m. partijos doku-mentų.

Partija ir vyriausybės darbuotojai didžiuojasi, kad atspausdino I-ą kartą po 30-ties metų partijos dokumentus. Esą, tai įrodo, kad ji norinti atvirai kalbėti apie praeitį. Tačiau nutyli, kad tie patys dokumentai buvo p i r - m i a u s i a i paskelbti SAVILAIDOSE- POGRINDŽIO LITERATŪROJE.

Dabartinė vadinamoji Socialistinė Darbininkų Parti-ja - kurios gen.sekretorius yra J.Kadar'as - atmėta vy-raujančią Vakaruose nuomonę, kuri buvo pareikšta 1957 m. Jungtinių Tautų raporte, kad Vengrijos rezistencija "buvo heroiška demonstracija Vengrijos gyventojų, kovo-jant už savo nepriklausomybę".

Oficialiai vyriausybė versijoje tvirtinama, kad patei-sinami reformų reikalavimai buvo perimti "kontrarevo-liucionierių" kaip Imre N a g y, tų audringų 13 dienų metu buvusio ministerio pirmininko. I.Nagy yra vaizduo-jamas reakcionierium, norėjusiu atsukti laikrodį atgal į brutalų, prieškarinį dešiniojo sparno režimą, valdant Miklos Horthy.

Tačiau, dabartiniai Vengrijos valdytojai negali iš-sisukti nuo fakto, kad dauguma krašto 9.8 milijonų gy-ventojų anuo metu pritarė Nagy. Taip, suverčiant kaltę revoliucijai, parodomas skirtumas tarp vadų ir pasekėjų. "Negalima masės, žmones laikyti kontra-revoliucionie-riais", - aiškino Istvan Huszar, Komunistų Partijos Istori-nio Instituto narys, kuris pavadino revoliuciją "tautine tragedija".

Šveicarų žurnalistas Viktor Meier, buvęs anuo metu Budapešte, apibūdino įvykius kaip "tikrą, visų gyventojų sukilimą". Atmosfera krašte buvo tokia, lyg kad "žmo-nės būtų pabudę po metų vargų ir priešpaudos".

Revoliucija prasiveržė praėjus II ir 1/2 metų po to, kai Sovietų kariuomenė okupavo Budapeštą pasibai-gus II-jam Pasauliniam Karui ir privedė Vengriją bei kitas Rytų Europos valstybes Sovietų dominavimo sferon. (Korespondentė vartoja švelnų žodį "dominavimą". Tai bu-vo žiaurios okupacijos visur, apiplėšiant kraštus, tremiant gyventojus ir verčiant kitus apleisti savo gimtąjį kraštą. Red.).

Nors Vengrijos komunistai nelaimėjo daugumos 1945-taisiais nė 1947 m. rinkimuose, Vengrijos komunis-tai naudojo vyriausybės stipriausius postus, kad sunaikin-tų visą opoziciją 1949 metais.

Kai studentai išėjo į gatves 1956 m. spalio mėnesį, stalinistinė politika diktatoriaus Matyas Rakoši beveik sunaikino Vengrijos ekonominį gyvenimą, sunaikino poli-tinę opoziciją ir nužudė šimtus tūkstančių nekaltų žmo-nių, neteisingai apkaltintų politiniais nusikaltimais.

Vengrų revoliucija buvo taip pat kulminacija skait-lingų konvulsijų, sukrąčiusių Rytų Europą, mirus Sovietų diktatoriui Stalinui kovo mėnesį 1953 metais ir iškilus Nikitai Chruščiov'ui, kuris išdriso viešai pasmerkti Stali-ną.

Spalio 23 d., naktį Budapešte studentų demonstracija pavirto į revoliuciją po Rakoši vietą paėmusio Erno Gero kalbos ir saugumo policijai šaudžius į beginklę minią.

Vengrijos kariuomenės daliniai, kai kurie su tankais prisidėjo prie sukilusių masės, buvo atidaryti kalėji-mai ir kovos išsiplėtė po visą kraštą. Daugiausiai girdi-mas šūkis buvo: "Rusai, nešdinkitės namo!".

Sekė chaotiškas kaleidoskopas besikeičiančių vyriau-sybių, kai Nagy stengėsi sumažinti išsiveržusių reformų reikalavimų apimtį.

Kadar'as, pasakęs "Time" žurnalui šiemet, kad jis bijojęs civilinio karo 1956 m., nuvyko į Sovietų Sąjungą lapkričio 1 d. susitarti dėl invazijos, kurios dėka po 3-jų dienų jis tapo ministru pirmininku.

Analizuotojai Vengrijoje ir užsienyje padarė išvadą, kad Nagy išprovokavo Sovietų invaziją pareiškęs, jog Vengrija pasitraukia iš Varšuvos Pakto-Sovietų bloko karinės sąjungos- lapkričio 1 dieną.

Paskutiniu metu pradėjo reikštis viešai skirtingos nuomonės. Charles Gati, amerikiečių politinių mokslų profesorius Schenectady, N.Y. Union Kolegijoje, pertikri-nęs neskeltus spaudoje vengrų dokumentus, argumentuo-ja, kad Nagy iki lapkričio 1 dienos buvo laimėjęs Sovietų Sąjungos pritarimą visiems siūlomiesiems pakeitimams.

Ta, dieną, kai jis pabudo ir išvydo Sovietų dalinius, įvažiuojančius į kraštą, pasijuto Sovietų išduotas ir tik tada priėmė reikalavimus savo radikaliausių pritarėjų, tvirtina Gati.

Atvykimas 200.000 Sovietų kareivių, lydimų 2.000 tankų įkaitino nirtulingus anti-rusiškus jausmus ir Kada-r'as tapo labiausiai nekenčiamu žmogui visame krašte.

Užpultieji kovojo automatinį šautuvų, bruko ak-menų ir Molotov'o "kokteilių" pagalba, o tai pat pa-skelbdami visuotinį streiką po to, kai Sovietai sutriuš-kino ginkluotą pasipriešinimą.

(bus daugiau)
3ps.

Semez... récoltez

PIRK, KOL GALI

Kanados Taupymo Lakštai parduodami labai trumpą laiką, tad paskubėkite juos įsigyti. Nedelskite, nes vėliau nebegausite.

IR VĖL GERA VERTĖ

1986/87 m. Kanados Taupymo Lakštai duoda 7-3/4% palūkanų pirmais metais ir garantuoja minimumą palūkanų 5-3/4% sekantiems 6 metams iki jų termino.

SEKANČIŲ LAKŠTŲ VERTĖ

7-3/4 % palūkanos mokamos ateinančiais metais paskutinėms trejoms Kanados Taupymo Lakštų Serijoms: S-38 (1983 m.), S-39 (1984 m.) ir S-40 (1985 m.).

PAŽYMĖTINOS SERIJOS 35 (1980) ir Serijos 36 (1981 m.) duos jų garantuotų palūkanų minimumą 10 1/2%, o Serijos 37 (1982 m.) duos garantuotą minimumą 8 1/2%.

LEIDŽIAMA ĮSIGYTI IKI \$ 75,000

Naujos Serijos Kanados Taupymo Lakštų galite pirkti iki \$75,000 vertės, ar daugiau, jeigu norite

vėl investuoti savo terminą pasiekusius Lakštus.

DABAR VĖL INVESTUOKITE SAVO LAKŠTUS

Serijos 32 (1977 m.) ir Serijos 34 (1979 m.) terminas baigiasi 1986 m. lapkričio 1 d. ir po to, jos nebeduos jokio pelno. Jeigu turite vienos kurios tų serijų Lakštų, galite juos vėl investuoti pagal pilną jų vertę ir ir įsigyti naujų Lakštų iki \$ 75,000.

VISUOMET SAUGU

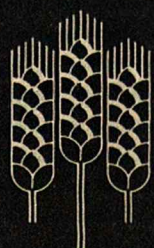
Kanados Taupymo Lakštai yra garantuojami Kanados vyriausybės.

IŠKEIČIAMI BET KADA

Jūs galite savo Lakštus iškeisti bet kada pagl jų pilną vertę - be jokios baudos po 1987 m. sausio mėn. 31 dienos.

LAIKAS BĖGA- NUSIPIRK ŠIANDIEN

Kad nieko neprarastum šiais metais, tuoj pat nusipirk Kanados Taupymo Lakštų. 1986 m. lapkričio mėn. 7 d., penktadienis yra paskutinė diena, kai Lakštus galima pirkti be priedinio primokėjimo.

LES OBLIGATIONS D'ÉPARGNE DU CANADA

Canada

KULTŪRINIS PUSLAPIS

DINO B U Z Z A T I

DRAUGAI

Smukų dirbėjas Amedeo Torti gurkšnojo su žmona kavą. Jau buvo suguldę vaikus. Torti ir jo žmona tylėjo; taip jiems pasitaikydavo dažnai. Staiga ji prabilo:

- Žinai ką? Nuo pat ryto mane apėmusi kažkokia nuojauta...Tarsi šį vakarą turėtų užėti pas mus Appacheris.

- Nešnekėk tokių dalykų, net ir juokaudama! - atšovė vyras, pilnu nuovargio gestu.

Tikrumoje Toni Appacheris, smukininkas, seniausias, artimiausias jo draugas, buvo pasimiręs prieš dvidešimtį dienų.

- Aš žinau, žinau, kad tai baisu,- tęsė jinai toliau, -bet niekaip negaliu tos minties atsikratyti.

- Ei, dėl Dievo meilės, - sušnabždėjo Torti, apimtas neaiškaus sopulio, bet nesiryždamas tęsti pokalbio toliau. Ir papurtė galvą.

Jie išgirdo kaip šlepsi priemenėję lėnes, paskui atidaromų durų garsą, paskui kažkokius kuždesius. Mergina grįžo valgomajin mirtinai perbalus.

- lėnes, kas ten? - paklausė šeimininkė. Jaunutė tarnaitė pasisuko į šeimininką ir sumikčiojo:

- Ponas Torti, ateikit čionai, valandėlei... Jei Jūs žinotumėt....

- Bet kas ten, kas? - spyriavosi įtūžusi šeimininkė, nors ji jau puikiai sumetė, kas ten galėtų būti.

lėnes pasilenkė, kaip kad daro žmonės, kai nori pasakyti nepaprastai slaptus dalykus. Vienam kveptelėjime jai išsprūdo:

- Tai, tai...pone Torti, ateikit! Grįžo maestro Appacheris.

- Nesąmonės! - atrėžė įsiutintas visų suokalbių, Torti ir, atsigręždamas į žmoną, pridėjo:"Gera, einu. Tu lik čia."

Jis įėjo į tamsų koridorių, atsitrenkė į baldo kam-pą, staigiai pravėrė duris, vedančias į priemenę.

Tenai stovėjo Appacheris kiek nesavo, manieringoj pozoj. Nevisiškai tačiau tas pats Appacheris kaip kitados, dar mažiau solidus, kažkokių neapsisprendusių kontūrų. Ar tai buvo vaiduoklis? Be abejo, dar ne. Taip, nėra abejonių jis dar nebuvo pilnai išsivadavęs iš to, ką mes žmonės vadiname materija. Mirionis, bet su substancijos likučiais. Apsirėdęs ,kaip paprastai, pilka eilute, marškiniais mėlynais dryželiais, raudonai mėlynu kaklaraiščiu ir minkšta, filcinė skrybėlė, kurią jis nervingai maigė rankose (Susitarkim: kostiumas vaiduoklinis, kak-laryšis vaiduoklinis ir visa kita panašiai).

Torti nebuvo žmogum, kuris leidžiasi greitai paveikiamas. Anaip tol, priešingai. Tačiau jis pastiro be žado. Tai ne juokas išvyst pasirodant pas save vieną iš brangiausių ir seniausių draugų vos dvidešimčiai dienų praėjus nuo to laiko, kai palydėjai jį į kapines.

- Amedeo! - pratarė vargšas maestro Appacheris, šypsodamasis, tarsi neišmanydamas kaip geriau pradėti.

- Tu čia? Tu čionai? - kuone užsiuto Torti, nes iš visų drumstų, prieštaringų tarpusavyje jausmų, kurie kunkuliavo jo viduje, vien tik pykčiui pavyko išsireikšti.

O tačiau, ar ne nuostabi paguoda išvysti vėlei prarastą draugą? Ar nebūtų Torti atidavęs visų savo milijonų, kad susilauktų tokio susitikimo? Taip, be abejonės, jis būtų tai padaręs be jokio mindžikavimo. Būtų kažin ką paaukojęs. Kodėl tada jis nepergyveno dabar to palaiminto džiugesio? Iš kur, priešingai, nūn tas aklas įtūžimas? Po tiekios nerimo, tiekios raudų, tiekios klapatų, kurias mums primeta taip vadinamą"savaime suprantamą elgesį", negi vėl reikia viską pradėti iš naujo ? Tuo momentu, kai įjėdus išsiskyrė, jis buvo išgramžęs iki paskutinės kruopelytės visą savo prieraišumą draugui ir dabar nebeliko nieko, nič nieko daugiau.

- Na taip, aš čia, - atsakė Appacheris, maigydamas dar smarkiau skrybėlės brylį.- Bet aš...tu žinai, mums tarpusavy nėra ko drovėtis....Jei aš pačiam trukdau...

- Trukdai? Man?...Tu vadini tai trukdymu? - rėžė Torti, nebevaldydamas pykčio. - Tu parsirandi, aš net nenoriu žinoti iš kur ir kaip... O po to šneki apie trukdymą! Tau netrūksta įžulumo... (Paskui kalbėdamas sau: "Kas man dabar daryti?")

- Klausyk, Amedeo,- tarė Appacheris,- nepyk!..Visumoje, tai ne mano kaltė...Tenai taip pat (jis padarė neaiškų judesį) yra tam tikra maišėtis...Faktinai man reiktų palūkti maždaug mėnesį...Mėnesį arba galbūt ilgiau...O pats gerai žinai, kad jau pardavė mano namus, kad yra nauji nuomininkai...

- Vadinasi, tu nori pasakyti, kad liktumei pas mane čia miegoti?

- Miegoti? Nuo dabar aš jau nebemiegu...Ne apie miegą kalba. Aš pasitenkinčiau maža kertele...Aš tau neįkyrėsiu, aš nevalgau, negeriu, aš...tikrums jai man net nereikia eit į tualetą...Supranti? Vien tik todėl, kad nebereikėtų slampinėti ištisom naktim, o kartais ir per lietu...

- Bet lietus?...negi tave perlyja?

- Ar perlyja mane? Ne, žinoma, kad ne. (Jis nusi-juokė). Bet visvien, tai gerokai įkyri...

- Vadinasi, tu prabūtum visas naktis čia?..

- Jei tu sutinki.

- Jei aš sutinku...Aš tikrai tavęs nesuprantu. Tu protingas žmogus, senas draugas... Kažkas, kam visas gyvenimas pralekęs, užnugary...pagaliau, kaip tu nesusipranti? Na, žinoma, žinoma, pats niekad neturėjai šeimos...

Antrasis, sumišęs,traukėsi atatupstas durų link.

- Atleisk man...aš maniau...O be to...juk tik vieną mėnesį....

- Betgi pats tikrai nenori suprasti,- atrėžė Torti, užsigavęs. - Aš rūpinuosi ne savimi..vaikai! Vaikai!...Tau nieko nereikia vaidantis dviem nekaltiem vaikuiam, kuriem nėra nė dešimties metų? Tu turėtum susiprasti, kokiame stovyje tu esi...Malonėk, atleisk man už atvirumą, bet juk tu, brangusis, esi šmėkla, vaiduoklis...O ten kur mano vaikai, brangusis drauge, aš jų nepageidauju...

- Vadinasi, nieko neišmano?

- Vadinasi, mielas mano drauge, aš nebežinau ką

tau...

Jis stabtelėjo vidury sakinio. Appacheris staiga dingo. Girdėjosi vien žingsniai, kurnėjančio laiptais žemyn.

Laikrodįs mušė pusę po vidurnakčio, kai maestro Tamburlani, Konservatorijos direktorius parėjo iš koncerto. Jis buvo jau pasukęs raktą savo duryse, kai išgirdo šnabzdant už nugaros: "Maestro! Maestro.". Jis staigiai atsiskio ir atpažino Appacherį.

Tamburlani garsėjo savo diplomatija, savo "savoir-faire", savo išmintimi ir sugebėjimu išsikrapštyti iš visokių padėčių gyvenime; tos Dievo dovanos ar ydos leido jam prasisiekti kur kas aukščiau, negu kad būtų davę numatyti jo kuklūs nuopelnai. Žaibišku greičiu jis pasvėrė situaciją:

- O, mano mielas, mielas drauge, - sušnabždėjo jis patetišku ir lipšniu tonu, tiesdamas rankas į smukininką, bet išlikdamas vis vien pusmetrio nuotolyje. "Mano brangus, brangus drauguži!..Ak,kad tu žinotumei,kokia tuštumą tu..."

- Kaip? Kaip,- atsakė antrasis, kuris buvo kiek prikurtes, nes vaiduoklių pojūčiai susilpnėja. - Atleisk man, aš jau taip gerai nebeprigirdžiu, kaip kadaise...

- O! Suprantu, suprantu, mano mielas drauge...Bet aš negaliu imti šaukti: Ada jau miega, ir paskui...

- Pavelyk, ar negalėčiau aš trumpam užėti? Aš jau seniai trainiojuosi...

- O, ne, ne!...Susimilk! Baisu man Blitzo, jei jis pajustu...

- Ką? Ką tu pasakei?

- Blitzas - tai mano vilkinis šuo, tu jo nepažįsti... Jis pakeltų tokį triukšmą...Jis bematant prižadintų kiemsargi...o paskui, kas žino...

- Vadinasi, aš negalėčiau keletai dienų?...

- Įsikurti trumpam pas mane? O, mielas, mielas mano Appacheri, žinoma, žinoma!..Tu manai, kad aš tokiam savo draugui, kaip tu...Tačiau, atleisk man, bet... Kaip susitvarkyti su šuniu?

Tas užklausias paliko Appacherį be žado. Tada jis bandė paveikti Tamburlani jausmais:

- Tu raudojai, žliumbei prieš mėnesį kapinėse, kai sakei savo kalbą...Ar atsimeni? Aš, žinai, girdėjau tavo kukčiojimą

- O mielas, mielas mano drauguži, nekalbėk man apie tai...Man dar taip skaudu (jis uždėjo ranką ant krūtinės)...O, Dieve mano, man atrodo, kad Blitzas!..

Iš tikrųjų, iš buto vidaus sklido kurtus, nelaimę pranašaujantis urzgimas.

- Lukterėk, mielas drauge. Aš įlysiu nuramint tą nepakenčiamą bestiją...Tik minučiuke, brangusai.

Ir mitrus, kaip unguris, jis įslydo pro duris, užsivėrė jas ir užsirakino visais užraktais. Po to užėjo tylą.

Appacheris palaukė keletą minučių. Paskui sušnabždėjo: "Tamburlani. Tamburlani",negaudamas atsakymo. Tada atsargiai pasibeldė į duris. Bet kitoje pusėje buvo visiškai tylą.

Tos nakties būvyje Appacheris nutarė išbandyti savo laimę pas Gianną, laisvo elgesio, , geraširdę merginą, pas kurią jis dažnai užsukdavo, kai buvo gyvas. Gianna gyveno dviejuose kambarėliuose, sename pastate, darbininkijos priemiestyje. Kai jis nukako pas ją, buvo jau truputis po trečios valandos nakties.

Laimei, kaip dažnai pasitaiko tokiuose aviliuose, vartai į kiemo vidų buvo praviri. Appacheris vargingai užkopė į penktą aukštą. Jis buvo pavargęs nuo viso to vaikštinėjimo.

Nežiūrint tamsos, jis lengvai susirado koridoriuje Giannos duris. Jis mandagiai pastukseno. Jam teko pasibelsti smarkiau, kol pasigirdo gyvybės ženklai iš vidaus. Paskui užsimiegojusios jaunios moters balsas:

- Kas ten? Kas tokią valandą?

- Ar tu viena? Atidaryk...Tai aš, Toni!

- Tokią valandą, - atsišaukė jinai be jokio entuziazmo, bet įprastiniu paklusnumu: "Palauk....Aš ateinu".

Tingus šlepečių vilksmas, elektros jungiklio spragtelėjimas, pasukamas užraktas:

- Kodėl ateini tokią valandą?

Pagaliau durys atsidaro, Gianna taikosi lėkt atgal į lovą, palikdama vyrui užsklęsti duris, kai staiga ją pritrenkia keista Appacherio povyza. Ji stovi nustėjusi, stebi jį ir tik tada šiurpus prisiminimas išneria iš jos pusmiegio dulsną:

- Bet tu...bet tu... betgi tu!...

Ji norėjo pasakyti:...betgi tu miręs, aš dabar prisimenu". Jai pritrūko drąsos. Ji pašoko atatupsta, ištiesus rankas jį atstumti, jei jis, ko gero, artintųsi.

- Bet tu...bet tu...

Paskui ji savotiškai suklykė:

- Lauk!...Lauk, pasigailėk,- maldavo ji, siaubo pilnom akim.

O jisai: "Maldauju tavęs, Gianna...Aš norėjau tik kiek pailsėti."

- Ne! Ne! Laukan! Kaip tu galėjai taip pagalvot. Ar nori, kad išeičiau iš proto? Lauk! Laukan! Ar nori, kad prikelčiau visus namus?

Ir kadangi nesimatė, kad Appacheris nori išeiti, mergina, neišleisdama jo iš akių, graibėsi kažko už savęs, rausdamasi rankom komodoje. Pagaliau ji pastvėrė žirkles.

- Aš išeinu, išeinu, - tarė jis, visai pasimetęs.

Bet Gianna, pilna drąsos, kurią suteikia desperacija, jau buvo išmeigus juokingą savo ginklą į krūtinę, bet dvigubi smaigai, neradę jokio pasipriešinimo, susmego minkštai į vaiduoklį.

- O, Toni, atleisk man, aš nenorėjau...- sudejavo siaubo pagauta mergina.

- O, ne! Ne! Štai kokia švelnybė, atsiprašau...Štai kur paslaugumas! - ir jis pratrūko isterišku kvatojimu.

Lauke, kieme trankiai atsivėrė langas. Paskui įtūžęs balsas:

- Sakyt, kas ten dedasi! Beveik keturios! Po galais, tai tikras skandalas!

Bet Appacheris jau lėkė kaip vėjas.

Kur dar pamėginus? Pas San Calisto kleboną, anapus miesto? Pas šaunuojį Don Raimondo, seną klasės draugą, kuris suteikt jam paskutines religines paslaugas mirties patale?

- Atstok, atstok,demoniškoji pamėkle!- taip garbus kunigas pasitiko smukininką.

- Bet aš Appacheris, argi neatpažįsti? Leisk man, Don Raimondo, prisiglausti pas tave. Tuoju išauš. Joks šuo manęs nepriglaudžia. Visi draugai manęs išsižadėjo. Bent tu...

- Aš nežinau, kas tu esi,- atsakė kunigas melan-cholišku ir prakilniu balsu. - Gal tu demonas, gal mano pojūčių iliuzijos padaras, aš nežinau. Bet, jei esi tikrai Appacheris, tada užaik vis vien... Štai mano lova, išsitiesk, pailsėk!

Ačiū, ačiū tau, Don Raimondo, aš žinojau...

- Nesijaudink,- tęsė toliau švelniai kunigas,- nesijaudink dėl bėdų, kurių turiu su vyskupu...Nesijaudink, meldžiu tavęs, jei tavo buvimas ščia iššauks naujas painiavas...Iš viso, nesijaudink dėl manęs. Jei tave pasiuntė čionai mano paniekai, na kągi, tebūnie tokia Viešpaties valia!...Bet ko tu ten tūpčioji?...Tu išeini?...

Štai kodėl vėlelės - kada kartais kokia dūšėlė bevieta užsispiria likti žemėj - nenori gyventi su mumis, bet pasišalina į apleistus namus, į legendinių kuorų griuvėsius, į vidury miškų pasimetusias koplytėles, į vienišas uolas, kurias bangos daužo ir daužo ir daužo, kol jos pamažėle suaižėja.

Vertė V.A.J.

Leonardas A n d r i e k u s

VASAROS AKYS

Pažvelgiu į vasaros akis
Ir matau jose
Tėviškės saulėtą rugiapjūtę,
Darbininkų minią laukuose
Ir save - vaikutį,
Droviai sveikinantį žemę
Karklo dūdele.

Bet vien Dievas tegirdėjo
Tos dūdelės gailų balsą,
Kai jis aukso varpų jūrom plaukė.
Topoliuos miegojo vejas,
Pasąmonėj - kaukai, -
Vienas Dievas tegirdėjo
Karklo raudą,
Rudeniu artėjant.

Pažvelgiu į vasaros akis
Ir nustebintas matau
Ašarą ant jos blakstienų-
Vasara, nejaugi tu dėl to verki,
Kad negroju karklo dūdele,
Nebeklaidžioju ražienom ?

PROTĖVIAI

Gyvenimą,
Lyg Dovydo iškilnią psalmę
Giedot jie užbaigė -
Nė vieno posmo nebeliko.
Bet, Viešpatie, jie rankose neturi palmių
Ir ant galvos garbės vainikų.

Ta psalmė jų
Nebuvo niekad palydėta
Nei arfom, nei kimbolais, nei gitaromis,
Tiktai žiogeliai jiem bepritare
Rudens naktim žvaigždėtom
Ir viesulai, iš Arktikos
Atūžę mariomis.

Jų palmėmis -
Beržų šakelėmis -
Mes puošiame namų angas Sekminių šventėj;
Kad ir palaimintieji
Jų atminimą
Galėtų išgyventi.

(Iš Leonardo Andriekaus eilėraščių rinkinio

ATMINK MANE, RŪPINTOJĖLI).

1986 METŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS LITERATŪROS PREMIJA

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos, Kultūros Tarybai pasiūlius, 1980 metais įsteigtoji 3.000 dolerių LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Literatūros premija 1986 metais skiriama už lietuvių išeivijos grožinę kūrybą, išleistą 1985 ir 1986 metais, arba už bet kada parašytus rankraščius. Tebegalioja kitais metais skelbtos taisyklės.

Pirma: Premija skiriama, atsižvelgiant tik į svarstomojo kūrinio meninę vertę. Jei nebūtų gauta premijuotino lygio veikalo, vertinimo komisija pasiūlys Kultūros Tarybai tris išeivijos rašytojų veikalus, išleistus po 1980 metų pradžios, vertus Lietuvių Bendruomenės Literatūros premijos ir niekieno stambesne premija nepremijuotus.

Vienam iš jų Kultūros Taryba, susitarusi su vertinimo Komisija, skirtų 1986 metų premiją.

Antra: Premijai veikalus atsiųsti paskutinė data- 1986 m.gruodžio 31 d.

Trečia: Premijai veikalai siunčiami vertinimo komisijos adresu: Aušrai Liulevičienei 7430 South Maplewood, Chicago IL.,60629, tel: /312/ 434-9120.

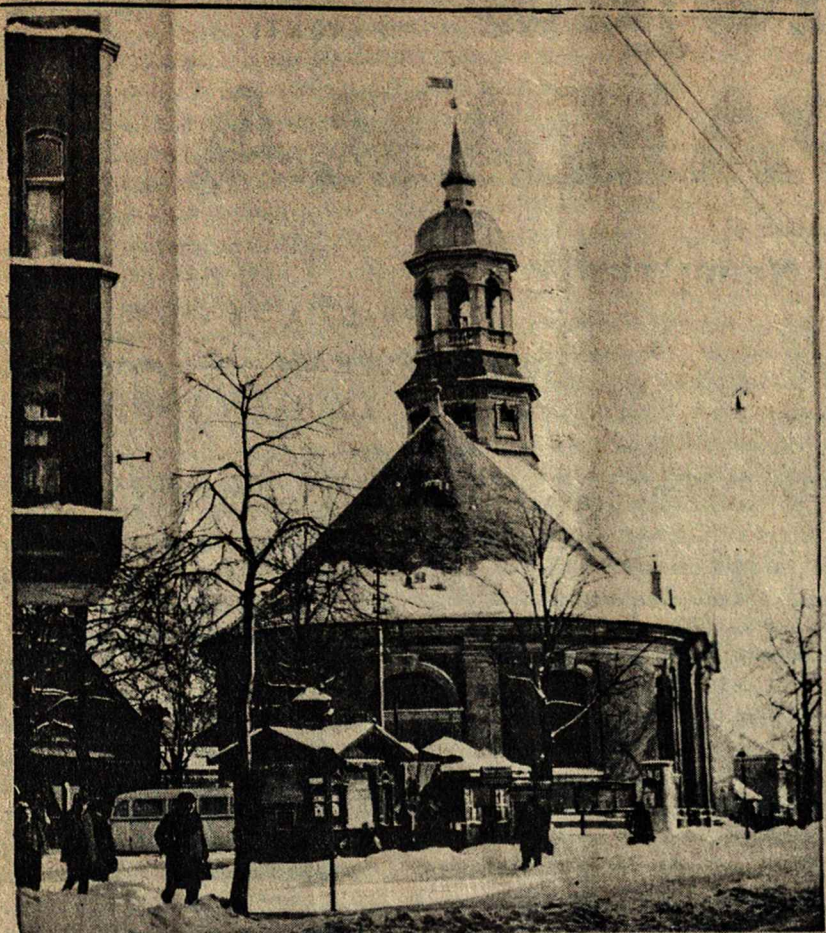
Ketvirta: Rankraščių pakanka atsiųsti po vieną nuorašą, jei po daugiau - palengvintų Komisijai darbą. Jie bus gražinami. Knygų atsiunčiama po penkias.

Penkta: Prie siuntos pridėjama autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris.

JAV LB Kultūros Taryba
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIOJE)

Lietuvninkų Bažnyčia Tilžėje: Nuo karo veiksmų ši bažnyčia, palyginant, nedaug buvo nukentėjusi. Bet naujieji okupantai nesirūpino jos likimu ir ji buvo ilgus metus apleista ir pasmerkta nugriovimui. Ant stogo, kur buvo sugadintos čerpės, metų bėgyje pradėjo augti piktžolės. Bažnyčios langai buvo išmušti, varpai nuimti, bokšto laikrodžio numontuotas, o pati bažnyčia paversta seno metalo sandėliu.

Viena klaipėdietė 1947 m. apie šią bažnyčią taip rašė:

"Aš buvau šią vasarą Tilžėje. Kadangi aš (lietuvninkų) bažnyčioje buvau pakrikštyta ir konfirmuota, tai labai troškiau ją pamatyti. Iš lauko ji atrodė mažai apgadinta, tik langų stiklai buvo vietomis įskilę ar išbyrėję. Kadangi bažnyčios durys buvo kiek praviros, tai aš mechiau žvilgsnį į jos vidų. Visi suolai buvo dingę ir tik vienas rusų kareivis, dideliu geležiniu virbu, plėšė bažnyčios grindis..."

Tilžės lietuvninkų bažnyčia dabar jau seniai nugriauta. (Iš "Lietuvos Pajūris", nr.56, 1986 m.).

KALVIŲ DIENA

DRUSKININKŲ Dainų Slėnyje vyko ketvirtoji respublikinė Kalvių Diena. Dalyvavo 104 kalviai ir juvelyrų, demonstruodami savo meistrystę ir įgudimą. Geriausiu kalviu pripažintas alytiškis Vytautas Jerutis.

RESTAUROUTI XVIII a. PASTATAI KLAIPĖDOJE

KLAIPĖDOS Turgaus Aikštės pakraštyje baigtas restauruoti dar vienas iš a.pastatų kompleksas. Projekto autorius buvo architektas Saulius Manomaitis. Siaurą, akmenimis išgrįstą kiemą ir šalia priglusdusius pastatus restauravus, pertvarkyta į prekybos perėją.

MEDELYNAI PASIRUOŠĘ ŽELDINIMUI

Rašoma, kad šiam sezonui medelynai paruošė apie 2 milijonus įvairių medžių želdinių. Miškininkai rūpinasi, kad būtų užsodinta daugiau klevų, liepų, baltųjų akacijų, blindžių (tam tikra gluosnių rūšis).

KAUNO "ŽALGIRIS" LAIMĖJO BUKARĖŠTE

Europos vyrų krepšinio čempionatas prasidėjo spalio 2 d., Bukarėšte. Kauno ŽALGIRIS žaidė su "Stiaua" komanda, laimėdami 107:90 taškais. Daugiausia taškų laimėjo V.

Chomičius (32), A.Sabonis (18), S.Jovaiša (16), R.Kurtinaitis (14).

PAMINĖTA KAZIO INČIŪROS SUKAKTIS

Kazio Inčiūros 80 m. gimimo sukaktis buvo paminėta Valstybinėje Bibliotekoje. Programą atliko aktorai, poetas E.Matuzavičius, dainininkas D.Sadauskas, pianistas A.Maceina.

PRISIMINTI KELIAUTOJAI

PLUNGĖS autobusų stotis galų gale sutvarkyta. Dabar keleiviai turi erdvią laukimo salę su bieliu kasa, dengtu peronu ir kitais patogumais.

• Vokietijos laikraštis "Die Welt" praneša, kad archeologai Lietuvoje surado XIV amžiaus miesto liekanas. Tai prieš 600 metų dingusi Kernavė, senovės kronikose aprašoma kaip amatų ir prekybos centras.

Kasinėjimai buvo pradėti prieš 7 metus. Miestas buvo sunaikintas pakartotinių priešų puolimų. Rasta sudegusių namų liekanos. Beveik visi jie buvo mediniai, o gatvės grištos medinėmis kaladėlėmis. "E.L".

• Vytauto Bubnio romanas KVIETIMAS išverstas į rusų kalbą V.Čepaičio, išleistas Maskvos leidyklos.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

STATYS "ŽALGIRO" SPORTO RŪMUS

KAUNE, Žaliakalnyje ruošiamasi statyti Sporto Rūmus, pavadintus "Žalgiro", kuriame galės sutilpti 7.500 žiūrovų. Projektą paruošė architektai Z.Dargis ir S.Kalinka.

• KAUNO senamiesčio 41-ojo kvartalo atnaujinimo projektą paruošė architektai V.Bernotas ir A.Klimas. Jame bus taip pat rasta vieta nedideliame stadionui, vaikų žaidimų aikštei ir poilsio zonoms.

KOKIA GYVENAMOJO PLOTO NORMA?

Pagal Lietuvos butų kodeksą, gyvenamojo ploto

norma vienam gyventojui nustatyta 12 kvadratinį metrų ir nemažesnė, kaip 7 kv.metrų. Ši norma netaikoma Kauno ir Vilniaus miestų.

BAUDOS BRAKONIERIAMS

Prasidėjus medžioklės sezonui, padaugėja ir leidimo neturinčių ar medžioklės įstatymų nepaisančių medžiotojų-brakonierių. Rašoma, kad praeitais metais buvo išaiškinta apie 700 medžioklės taisyklių peržengėjų. Ne vienas medžiotojas ir uždraustuose plotuose. Baudos yra tokios: už du kiškus ir stirną - 500 rbl., už 2 kiškus - 100 rbl., už kiškį - 50 rublių.

Bernardas Brazdžionis

ILGESYS

Vis man rodos, ten šaukia kažin kas,
Vis man rodos, vadina vardu,
Ar svirtis kaip senelė palinkus,
Ar sodybos prie Mūšos krantų.

Ar piliakalnių lieknos pušelės,
Ar pagojai, ar ji, Baltija,
Ar pūsnynuos šaltuos nesusalęs
Tik skaudus ilgesys širdyje?...

ŽALIANYKŠTIS

VASARĖLEI SUDIEV

Lapai dar čėža po kojomis, bet greitai ir jų nebebus. Vasarėlei - sudiev!

Sodai ir daržai, atidavę savo dukles, ruošiasi poilsui. Daržų mėgėjai tą poilsį gali padaryti dar geresniu.

Stuart Robertson, žinomas botanistas, rašo, kad dabar yra geriausias laikas pasirūpinti daržų žemės sudėtimi (nebūtinai derlingumu).

Tai padaryti nesunku, nes ir artėjantys žiemos "baubai" prisideda prie pagerinimo proceso. Prieš sukasiant daržus, reikia pirmiausia patikrinti, ko trūksta žemei. Geriausia daržų žemę turėtų susidėti iš maždaug lygių dalių molio, smėlio ir organiško medžiagų. Molis duoda mineralų ir jungiamosios medžiagos, smėlis pagerina vandens nutekėjimą ir kai kuriuos mineralus, o organiškos medžiagos, suteikdamos maistingumą, prilaiko mikrobiologinius sutvėrimus, kurie pušina ir padaro žemę "gyva" bei neleidžia jai peržiūti.

Kokiose proporcijose yra tie reikalingi elementai mūsų daržovių ir gelių lysvėse, galime lengvai patikrinti paprastomis priemonėmis.

Reikalinga permatomo stiklinio indo, apie litrą talpos. Pridėti iki pusės žemę, kurią norite patikrinti ir pripildyti iki viršaus paprasto iš krano vandens. Uždengus viršų, gerai sukratyti, minutę ar dvi. Palaikyti ramiai apie valandą laiko.

Įvairūs žemės elementai išsiskirs iš mišinio pagal jų svorį; sunkiausiai nusės į apačią. Tuomet matysite smėlio grūdėlius (gal tik labai ploną sluoksnį pačiame dugne), aukščiau dalelytės-dulkės, kurios atrodo lyg labai smulkus smėlis ir ant jo sluoksnelį molio (dažniausiai pilkos spalvos). Virš visa to - drumstą vandenį, kurio paviršiuje plaukios organiškos medžiagos.

Tokiu būdu galėsite matyti, kurių elementų mažai ir kurių daug. Tikriausiai bus gana daug molio, šiek tiek smėlio ir dulkių ir truputis organiško medžiagų, nors ir buvotė jų daug imaišę šią vasarą į daržus. Organiškos medžiagos nuolat keičiasi ir susinaudoja per aktyvų augalų augimo laikotarpį.

Kadangi reikia išlaikyti medžiagų lygsvarą, lengvai galime tai padaryti. Smėlio (rupesnio, vad."builders sand") galima pirkti maišuose. Organiškos medžiagos randasi komposte, "peat moss"-samanose, sukauptuose lapuose, iškaitusiam mėšle, žolių nuokarpose ir t.t. Visa tai tinka imaišyti į daržą.

Jeigu reikia molio (Montrealio saloje vargu ar tai būtų reikalinga), vartokite nesmėlingą "top soil mix", kurio galima gauti maišuose iš sodininkystės krautuvų.

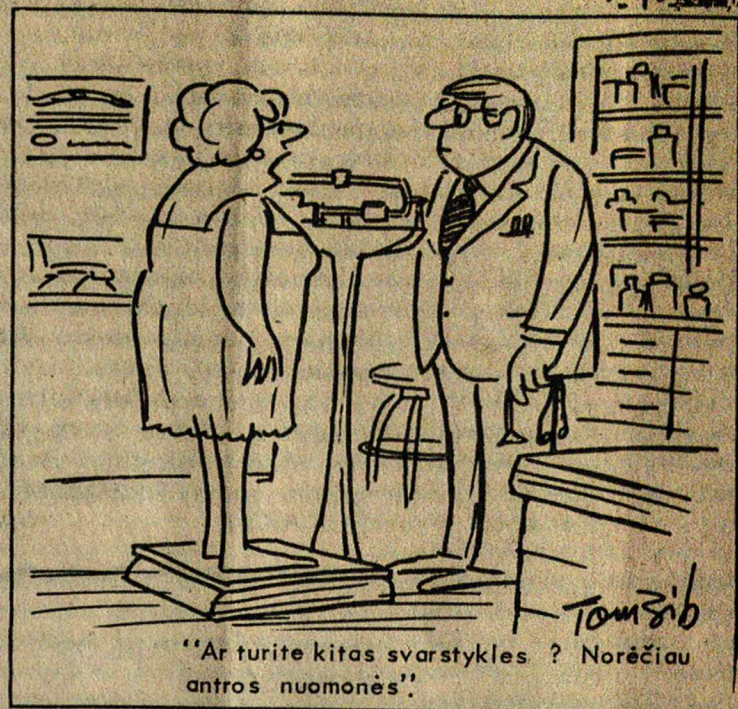
Nutarus kuo reikia papildyti daržų žemę, iškratykite lygiu sluoksniu ant lysvių. Patartina užbarstyti plonu kalkių ("lime") sluoksniu, kuris apsaugo žemę nuo per didelio rūgštingumo. Jį dar padidina sniegas.

Po to galima pridėti lėtai veikiančios trąšos, kaip pav., kaulų miltelių. Kitų trąšų rudenį nepatartina imaišyti, nes didelė jų pajėgumo dalis per lietų ir žiemą išsisklaidys, susigeriant į žemę.

Visa tai atlikus - galima eiti prie sekančio svarbaus rudeninio daržininkystės darbo - lysvių perkasimo. Reikia paprastai apversti kastuvu pasemtą krūvą ir taip jos nesmulkinant, palikti paviršiuje. Per žiemą vanduo ir šaltis susmulkins stambius gabalus ir pagerins žemės sudėtį daug reikšmingiau, negu kad smulkinant kastuvu.

Gerai paruošus žemę dabar, pavasarį bus lengva tik nugrębti iškilusius ir paviršių akmenėlius. Užteks visokių kitokių pavasarinį darbų.

KREIVI VEIDRODŽIAI

TIK URVINIS ŽMOGUS LAIKRAŠČIŲ NESKAITO

Čia išeivijoje, ypač Vakarų pasaulyje, visi mes norėtume, kad lietuviškas žodis ko plačiausiai sklįstų mūsų tarpe. Todėl turime nemažai laikraščių, laikraštėlių, žurnalų. Išleidžiame, ir sakyčiau gausiai, knygų.

Bedirbdamas išeivijos liuanistinėse mokyklose, visada tvirtai tikėjau, kad kam-kam, bet jau mūsų jaunajai kartai būtina reikia lietuviško spausdinto, sakyčiau švento, ž o d ž i o, dėl kurio mūsų tėvai, ar gal teisingiau - mūsų protėviai tiek daug kovojo.

Ir mūsų apylinkės Šeštadieninėje Mokykloje, kaip ir visur kitur, leidome Mokyklos laikraštėlį "TĖVYNĖ ŠAUKIA". Artėjo mokslo metų pabaiga. Mano vedamam aštuntame skyriuje buvo sintaksės pamoka. Stengėmės sudaryti kuo geriausius sakinius, kad ir neperilgus. Atrodė, kad mano mokiniai suprato dėstomą pamoką. Todėl namų darbui pasiūliau parašyti tinkamų lietuviškų sakinių, o ilgo savaitgalio metu - parašyti ir mūsų laikraštėliui po straipsnelį ar ką nors panašaus.

Mano klasėje tikrai buvo keli gabūs mokiniai. Tik jų lietuvių kalbos žodynas buvo kiek siaurokas ir dėl gyvenamos aplinkos įtakos jų žodžių sąvokos buvo kartais skirtingos... Todėl dažnokai mokiniai manęs vis prašydavo paaiškinimų ir nurodymų. Tik tylusis ir užsidaręs, mįslingomis akimis Darius man nekėlė klausimų ir paaiškinimų neprašė.

Jau pačios pamokos gale, geltonkasė ir žavioji Milda manęs paprašė, kad klasei duočiau pačių būdingiausių sakinių, kurie man į galvą įstrigo dar bedirbant Tėvynėje - nepriklausomoje Lietuvoje.

Ilgai negalvojęs tuoj išsirečiau: "Ir laisvoje Tėvynėje visada stengėmės, kad spausdintas lietuviškas žodis visada klestėtų ir visus pasiektų. Spaudos vadovai pažadėjo skirti premijas už būdingiausią, padėtį atitinkantį sakinį ar šūkį. O tas šūkis, laimėjęs pirmą premiją, taip skambėjo: "LAUKINIS ŽMOGUS LAIKRAŠČIŲ NESKAITO"

Atrodė, kad šis sakinyms mokiniams padarė įspūdį. Tačiau laukto mokinių atgarsio nebuvo. Tik pagaliau Darius pakėlė ranką ir atsistojęs tarė:

- Nežinau, bet man atrodo, kad šis sakinyms nebūdingas ir mums nelabai tinka. Juk sakome, kad tas žmogus, kuris būna namuose yra naminis, o tas, kuris iš namų laukan išeina - l a u k i n i s. Bet mūsų dabartinis žmogus, taigi naminis ir laukinis, jei nori, laikraštį paskaito. Gal čia geriau tiktų:

Tik urvinis (caveman) žmogus laikraščių neskaityt. Tačiau dabar pas mus turbūt urvinių žmonių nėra.

Greitomis nieko nespėjau D a r i u i pasakyti. Suskambo skambutis. Pamoka pasibaigė. L. Eimantas

Nepriklausomos Lietuvos

NAMŲ REMONTO VAJUS

REIKALINGA \$15,000

MALONŪS "NL" SKAITYTOJAI,-

Prašome pasinaudoti žemiau

esančia atkarpa ir ją atgal atsiųsti "NL" adresu:

7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q. H8P 1C4, CANADA

Mr. Mrs.

Adresas

Siunčiu už "NL" PRENUMERATĄ 198 m. dol.

"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI dol.

AA CENTRINĖS :
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU CERĖ IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henriui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albalen Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

toronto

Lietuvių Namų Žinios

• LIETUVIŲ NAMUOSE, lapkričio 9 d., sekmadienį, 2:30 val.p.p. dr. G.J.Ginčauskaitė skaitys paskaitą "Akių priežiūra ir akinių pritaikymas". Jauna daktarė yra baigusi optometrijos mokslus Waterloo, Ont. Universitete.

Ji atidarė savo kabinetą 1551 Bloor Str., West, Toronte. Studijuodama, dalyvavo dailiojo čiuožimo varžybose ir 1979 m. laimėjo Kanados Dailiojo Čiuožimo Sąjungos aukso medalį. Ji taip pat yra daug kartų Waterloo Universitete vadovavusi čiuožimo sekcijai, o ir gimnazijoje besimokydama, taip pat vadovavo čiuožimo grupėms ir laimėjo prizų.

Dr.G.J.Ginčauskaitė yra baigusi ir Toronto Lituanistinę MAIRONIO Mokyklą, ir sklandžiai kalba lietuviškai. Paskaitoje ji palies pagrindinę akių priežiūrą bei įvairius pobūdžio akinių vartojimą, jų būtinumą ir galimą žalą akims.

Paskaitą rengia Lietuvių Namų Kultūrinė Komisija ir kviečia tautiečius dalyvauti ir išklausti jaunos daktarės patarimų. V.K.

• LIETUVIŲ NAMŲ metinis koncertas-balius rengiamas lapkričio 15 d., šeštadienį, 7 val.v. Koncerto programą atliks sol.Daiva Mongirdaitė, žinomas lyrinis sopranas iš Bostono,

Vyrų Choras ARAS; taipgi solistė Daiva Mongirdaitė atliks kelis duetus su sol. Vaclovu Verikaičiu. Akomponuos muz.Jonas Govedas. Bilietai platinami darbo valandomis Lietuvių Namuose, per Vyt.Kulnį tel: 769-1266 ir A.Sukauską, tel: 244-2790.

Bilietų platinimas vyksta sklandžiai. Bilietai bus parduodami ir prieš koncertą, prie įėjimo. Kaina \$6.

LN nariai nemokamus bilietus atsiima iki lapkričio 12 d.

Baliaus metu gros 5 asmenų orkestras. Šilto maisto bufetą ruošia V.Birštonas. Veiks baras.

Šį koncertą organizuoja Lietuvių Namų Vyrų Būrelis. Šiuo parengimu Būrelis minės savo DEŠIMTMEČIO SUKAKTĮ. V.K.

NETIKĖTAS, PUKUS KONCERTAS

Turbūt retai taip atsitinka, kad rengėjai, ruošdami koncertą, jį labai nedaug reklamuoja, bet klausytojų prisirenka pilna salė. Jeigu būtų aktyviau reklamuota, dar būtų atsilankę daug daugiau.

Čia kalbama apie solistės Marytės Bizinkauskaitės (sopranas) dainų ir arijų koncertą Toronto Lietuvių Namuose spalio 19 dieną. Iš tikrųjų, tokiai solistei reklamos nedaug tereikia, užtenka tik pamatyti ją vienu žvilgsniu scenoje, išgirsti tik vieną garsą jos balso ir jau sišku, kad tai ne eilinė solistė, kuri savo vaidmenį atlieka su kaupu.

KVIEČIAME ATsilankyti |

SAVAITRAŠČIUI

Nepriklausoma Lietuva

PAREMTI

SPAUDOS VAKARA

Š.M. LAPKRIČIO 8 d. (ŠEŠTADIENI)

didžiojoje Toronto Lietuvių Namų salėje

PROGRAMOJE:

Sol. Vaclovas POVILONIS (neseniai atvykęs iš Lietuvos)

Akordeonistė – D. PARGAUSKAITĖ

"ATŽALYNAS" – tautiniai šokiai

JAUNIEJI TALENTAI – deklamacija ir piano solo

Karšta vakarienė

Baras

Loterija ir kitos įvairenybės.

Stalai nenumuotai, galima rezervuoti pas Būrelio narius. Bilietus galima gauti sekmadienio popiečių laiku

LIETUVIŲ NAMUOSE ir prie įėjimo. Savo atvykimu paremsite lietuvišką laikraštį.

PRADŽIA – 6 val. v. ;

MENINĖ PROGRAMA – 7: v.v.

Gros – "ZDANA" orkestras

BILIETAI : \$6

pensininkams ir jaunimui \$5.

RENGĖJAI

Sol. Marytė Bizinkauskaitė

Neužtenka sakyti, kad ji tik dainavo. Marytė Bizinkauskaitė pauzas tarp žodžių užpildė savo mimika ir įvairiais gestais, bei akių žvilgsniais, akompanuojant mūsų gabią muz. Jonui Govedui. Publika pajuto, kad jos daina ne tik lūpose, bet ir širdyje ir visoje jos sistemoje. Tokia patrauklia ir natūralia vaidyba, paprastai gerieji socialistai nepasižymi, nes jie daugiau susikoncentruoja balso gaidose. Bet ne Mary.

tė Bizinkauskaitė - jos vokalinis ir vaidybinis menas vienas kitą puikiai papildo. Atrodė, kad visa scena tapo perpildyta jos asmenybe. Marytė kiekvieną nedainuojamą akompanavimo garsą sugeba gestais išreikšti.

Solistė paliko klausytojams labai gilų įspūdį, nes nedaug kas tikėjosi išgirsti tokio aukšto lygio ir malonų sopraną iš jaunos, tik pradedančios karjerą operiniame mene, solistės. Ši lietuviškos šeimos atžala (gimusi JAV, Brocktone) ir tik vos prieš porą metų baigusi konservatorijos mokslus, jau spėjo pasiekti JAV Metropolitan operinių rūmų rampą. Jos lietuviškų dainų dikcija rodo, kad gerai valdo ir savo tėvų kalbą.

Lietuviai turi pirmąjį solistų iš senesnės kartos, bet ši jauna, dainos mėnė kylanti žvaigždė, tai tikras lietuviškas perlas (nors Lietuvos nemačiusi), kuriuo mes galime didžiuotis jau dabar. Betgi galime ją ir prarasti, jei jos žvaigždėi pavyks sužibėti ir tarptautiniame operos forume.

Marytės išvaizda - tikra lietuviško veido gražuolė, labai simpatiška, be jokio pasididžiavimo. Ji ir užkariavo visų koncerto klausytojų širdis - tai rodė gausūs plojimai. Virš programos buvo išprašyta dar keletas dainų, publikai vis audringai plojant.

Klausėmės solistės beveik porą valandų, su trumpa pertrauka, o atrodė, tiksliai keliolika minučių. Šitokią solistę stebint - nei akys, nei ausys nepavargsta.

Sol. Marytė buvo surasta ir iškviesta Toronto Lietuvių Namų Būrelio. Baigiant koncertą, po padėkos žodžių, buvo išreikštas vienbalsis klausytojų noras - solistę vėl atsikviesti netolimoje ateityje. Jei jos žvaigždė, jau dabar šviečiai sužibusi, nenuplauks į beribes dainos meno platybes, kurias Š. Amerika gali parūpinti savo talentingiems vaikams, tai gal vėl ją išgirsime. O būtų labai gaila, jei Marytė, jau pagarsėjusi solistė, savo tautiečius pamirštų.

Alijošiūtė.

NAUJA KANADOS LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS VALDYBA

1986 m. spalio 26 d. KLŽ Sąjunga įvykusiame susirinkime Toronto Lietuvių Namuose išrinko naują Valdybą:

Jonas VARANAVIČIUS- VARČIUS - pirmininkas, Kęstutis RAUDYS - vice-pirmininkas, Steponas VARKANKA - sekretorius, L. GIRINIS-NORVAIŠA - išdėninkas, Stasys PRAKAPAS - narys, Kazys MILERIS- Apylinkių ryšininkas.

Kontrolės Komisija: Inž. Leopoldas BALSYS ir Antanas GUREVIČIUS.

Garbės Teisimas: Jonas KARKA ir J. VAIČELIŪNAS.

Apie šios Sąjungos veiklą plačiau bus parašyta kitą kartą.

• VISUOTINAS APYLINKĖS NARIŲ SUSIRINKIMAS skelbiamas lapkričio 9 dieną-sekmadienį, tuoj po pamaldų.

Bus Valdybos pranešimas bei naujos valdybos rinkimai, nes dabartinė valdyba tada užbaigs savo dviejų metų kadenciją; nors paprastai, kadencija baigiasi po vieno metų.

Susirinkimas įvyks nežūrint, kiek jame dalyvaus žmonių ir bus laikomas teisėtu. Neturėtų nuo pareigų atsisakyti nė vienas tautietis, nes nuo jų pareina, kaip susitvarkysime ateities veiklai.

• PRIEŠRINKIMINIS VALDYBOS SUSIRINKIMAS įvyko spalio 19 dieną. Tarpe kitų svarbių reikalų paskirta šioji tokia parama kultūrinei veiklai: \$100,- Vasario 16 Gimnazijai, \$100,- mūsų Bibliotekos naujų knygų įsigijimui, \$50,- "Tėviškės Žiburiams", \$50,- "Nepriklausomai Lietuvai" ir \$25,- žurnalui "Motėris". Atsiradus daugiau lėšų, nebus pamiršti ir kiti.

• Jonas LIANGA išspausdino vietos kanadiečių dienraštyje "The Standard" išsamų straipsnį, nušviečiantį sovietinę sprespaudą pavergtom tautom ir pasiūlydamas sovietams taikos siekti ne vien tik žodžiais, bet ir grąžinimu laisvės visom pavergtom tautom, o jų tarpe ir Lietuvai. Kor.

DALIS KANADOS LIETUVIŲ SPAUDOS TALKININKŲ.

Iš kairės: Jonas VAIČELIŪNAS, Vitalius MATULAITIS, J. ŠIMKUS, Sr. DABKUS- fotografas ir Juozas ŠIAUČIULIS

Iš kairės: Jonas KARKA, Jonas VARANAVIČIUS, L. BALSYS, Augustinas KUOLAS, Č. SENKEVIČIUS ir Juozas KRALIKAUSKAS.

Nuotraukos Stepo Varankos

• VII-TASIS METINIS BAL-TŲ SEMINARAS vyks š.m. lapkričio mėn. 8 d., nuo 9:30 v.r. iki 4 val.p.p., su pietų pertrauka Trinity College, 15 Devonshire Place, į Pietus nuo Varsity Stadiono.

Pagrindinė tema "Security and Human Rights". Registracija- \$20, studentams ir senjorams- \$15. Smulkesnę programą rasite

šiam "NL" nr., 1 psl.

Ypač akademinis mūsų jaunimas neturėtų praleisti progos ir šiame simpoziume dalyvauti.

• TORONTO LIETUVIŲ A.A.GRUPE, a.a.Leono GURECKO atminimui, paaukojo "Nepriklausomai Lietuvai" \$50. Nuširdžiai dėkojame! "NL"

SOLD

X. De LIMA

REALTY INC.

7490-1401 St. W.

Tor.

Birutė Grigaitytė-Spudienė

namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas St. West.

(prie Dovercourt Rd.)

Toronto, Ont. M6J 1X7

Ištaigos Tel.: 535-2500

Namų Tel.: 445-9469

st.catharines

IŠRINKTI ATSTOVAI Į KLB KRAŠTO TARYBĄ

KLB St.Catharines Akės atstovai išrinkti - Stasys Janušonis ir Adolfas Šetikas.

Visi lietuviai yra jiems dėkingi už prisiėmimą garbingų ir svarbių pareigų lietuvių išlaikymui išeivijoje.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPES SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MCKA:

6½% už 90 dienų term. indėl.
7 % už 6 mėn. term. indėl.
7¼% už 1 metų term. indėl.
7¼% už 2 metų term. indėl.
7¼% už 3 metų term. indėl.
7¾% už pensijų planą
6½% už specialią taup. s-tą
6 % už taupymo sąskaitas
6-7% kasd. polūk. sąskaita
5½% už čekių sąskaitas

IMA:

už asm. paskolas nuo ...11%
už nekiln. turto (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų10 %
2 metų10¼%
3 metų10½%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 9¼%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 56 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kėlionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 31 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

MOKA UŽ:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais 10-3
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12.30

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo 11 %
mortgičius nuo 9¼%-12%

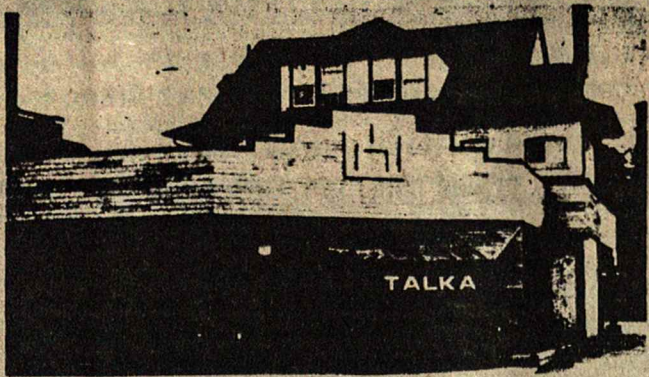
ANAPILYJE skyrius veikia sekmod. 9.30 v.r. - 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Pardavodame pinigines perlaides (money orders) ir kuljonės čekius (travelers cheques). Neimam mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamos įvairios sąskaitos. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS!

6 psl.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavoje namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 24 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 5 %
santaukas 5.75%
kasd. palūkan. už sant. 5.25%
term. indėlius 1 m. 8.25%
term. indėlius 3 m. 8.25%
reg. pensijų fondo 7.25%
90 dienų indėlius 7.5 %
(minimum \$ 5.000)
Reg. pensijų 1 m. 8.25%

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 9.5 %
asmenines paskolas 12%
Nemokamas pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$ 2.000
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 25.000

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 val. r. — 1 val. p.p.; penktadieniais — nuo 10 val. r. — 7 val. v.; šeštadieniais — nuo 9 val. r. — 12 v.r.
Lietpos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais — uždaryta.

hamilton

RINKIMINĖS KOMISIJOS PRANEŠIMAS

KLB Hamiltono Apylinkės Rinkiminė Komisija Krašto Tarybai išrinkti, susidedanti iš pirm. K. Millerio, sekr. St. J. Daliaus ir narių J. Bajoraičio, J. Gedrio bei visuomenės atstovų: A. Mingėlos, B. Pakalniškio, A. Stasevičiaus ir P. Žulio praneša, kad pravedus rinkimus spalio mėn. 19 d., 8:30 val. ir suskaičiavus gautus balsus,

į KRAŠTO TARYBĄ išrinkti šie asmenys, gaudami daugiausia balsų:

CIPARYTĖ Ramona	195
DEKSNYS Kazimieras	208
KRISTOLAITIS Juozas	167
KVEDARAS Vaidotas D.	171
PLEINYS Jeronimas	208
STANEVICIENĖ Vida	181
STANKUS Jonas	172
ŠIULYS Rimas	190

Balsavimuose dalyvavo 296 asmenys ir rasta 3 sugadintos kortelės.

KLB Hamiltono Apylinkės Rinkiminė Komisija

montreal

MŪSŲ DIENOS — MŪSŲ NAKTYS

DIDYSIS XXXI-JŲ KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ BALIUS

VYKO SPALIO 11 d., James Lyng High School salėje. Montrealį lydėjo laimė, nes ir šiam renginiui oras buvo labai palankus, o Baliaus organizatoriai — G. Nagys — p-kas, J. Celtorius, H. Celtorius, P. Drešeris ir V. Piečaitis su talkininkais — kėmis labai rūpestingai tvarkė visus Baliaus reikalus.

Balių pasisekimui svarbiausia — maloni salė, gera muzika, geras užkandis su atgaiva ir — kaip sakoma, gera "kompanija". Viso to čia netrūko, ir bendra atvykusiųjų nuotaika buvo labai pakili, nors dalis atvykusiųjų buvo po kelionės ir jau dalyvavę daug energijos pareikalavusiuose užsiėmimuose — rungtynėse, Koncerto repetitijoje ir kt.

Baliaus metu krepšinio žaidynėse rungtyniaujusius pasveikino PLJaunimo Sąjungos p-kas Gintaras GRUŠAS. "LITO" dovanotas 4-rias trofėjas įteikė LITO vedėjas Bronius N i e d v a r a s. Jas gavo AUŠRA, TAURAS, VYTIS ir KOVAS.

Gražiai sutvarkytiems stalams gėles parūpino Aldona Nagienė, bufeto elegantišką maistą patiekė Jonas Celtorius ir Haris Celtorius (tik svečiai nebuvo per daug išalkę). Barą aptarnavo P. Drešeris, Br. Staškevičius, Albertas Jonėlis, Jonas Valiulis, Andrius D a s y s, Paulius M u r a u s k a s ir Leonas B a l a i š i s.

Loterija rūpinosi Vincas Piečaitis. Linksmus ir gausius krepšius paaugo dauguma Montrealio organizacijų: "Litas", "Rūtos" Klubas, KLJaunimo Sąjunga, McGill U-to Lietuvių Studentų Klubas, savaitraštis "Nepriklausoma Lietuva", KLB Montrealio A-kės Valdyba, KLKMoterų Montrealio Skyrius, "Geležinio Vilko" Skautų Tuntas, "Neringos" Skautų Tuntas, "Baltijos" Stovykla, Akademinis Sambūris Montrealyje, Karaliaus Mindaugo Šaulių Kuopa, Jūrų Šaulių Kuopa, Medžiotojų ir Žvejotojų Klubas "Nida", Mergaičių Choras "Pavasaris", Jaunimo Ansamblis "Gintaras", Sporto Klubas "Tauras".

Labai gerai visus nuteikė 7-ųjų asmenų "Gino Saur" orkestras, puikiai grodamas ir padainuodamas. Atrodo, įtkio ir jaunimui, kurio buvo nemažai prisirinkę, ir vyresniems.

Maloniai talkininkavo kitiems būtiniais darbais: durų tarnybą atliko K.T o l i u š i s ir J.D a l m o t a s; bilių kontrolę — A. Ž i u k a s ir A. K a l v a i č i o; bilių pardavimą — A.D r e š e r i e — n ė ir A. N a g i e n ė.

Atsilankė virš 500 svečių, kurie linksmynės, šoko, atnaujino ir užmezgė pažintis. Visi buvo labai patenkinti geru Baliaus suorganizavimu ir gera joje vyrausiančia nuotaika.

PADĖKA

Brangiam Vyriui, Tėvui ir Seneliui, savanoriui — kūrėjui Vyčio Kryžiaus kavalieriui

a.a. KAZIMIERUI SITKAUSKUI

mirus 1986 m. rugsėjo mėn. 8 d.,

nuoširdžiai dėkojame Šv. Kazimiero parapijos klebonui St. ŠILEIKAI už maldas Laidotuvių Namuose, Šv. Mišias parapijos šventovėje ir Laidotuvių apeigas Côte-de-Neiges krematoriume.

Dėkojame L.K. Mindaugo šaulių kuopos garbės sągubos šauliams, budėjusiems prie karšto Laidotuvių Namuose ir Šv. Kazimiero parapijos šventovėje. Dėkojame Augustinui MYLEI ir Juozui ŠIAUČIULIUI už jautrius atsisveikinimo žodžius šaulių, "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio ir Tautos Fondo vardu. Dėkojame solistei Ginei ČAPKAUSKIENEI už giedojimą Šv. Mišių metu. Nuoširdžiai dėkojame dr. Henrikui NAGIUI už nepaprastai gražų ir jausmingą atsisveikinimo žodį visų Montrealio lietuvių vardu. Dėkojame visiems mus užjautusiems žodžiu ir raštu, atsiuntusiems gėles, lankiusiems velionį Laidotuvių Namuose, dalyvavusiems Šv. Mišiose ir palydėjusiems velionį į krematoriumą, užprašiusiems Šv. Mišias už Jo sielą, aukojusiems lietuviškai spaudai, Tautos bei Kanados Lietuvių Fondui Jo atminimui.

Liūdinti velionio žmona ONA,

duktė GENĖ su vyru Jonu ZABIELIAUSKU

ir vaikaitis dr. Raimondas ZABIELIAUSKAS

PADĖKA

Mirus mylimam Vyriui, Tėvui ir Seneliui

a.a. JUOZUI PAZNOKAIČIUI

dėkojame kleb. kun. St. ŠILEIKAI už pravestą rožinį Laidotuvių Namuose ir gedulingas Mišias.

Dėkojame visiems už pareikštą užuojautą žodžiu ir raštu, atsiuntusiems gėles ir dalyvavusiems laidotuvėse —

žmona IEVA,

sūnus JUOZAS

ir duktė ONA su šeima.

• "NIDOS" Klubas parengė gražiai padainavo mūsų Vyrų Oktetas 8-nias dainas: "Dunda, trankosi griauštiniai", "Tėvynė", "Kur Nemunas", "Atėjau prie lūšnos", "Kai tu žalia", "Mano kraštas — ežerai", "Subatvakaris", "Daina apie žiedą".

Vyrų Oktetui akomponavo ir dirigavo jo vadovas muz. Aleksandras Stankėvičius.

Oktete dainuoja: A. Gudas, R. Bulota, Alb. Urbonas, A. Rusinas, Vyt. Murauskas, A. Mickus ir D. Piečaitis.

KREPŠINIO ŽAIDYNĖS ŽYMI TAŠKUS IR SEKA LAIKĄ RIMA JURKUTĖ-PIEČAITIENĖ ir ASTA KLICIŪTĖ-STAŠKEVIČIENĖ. Kraštuose rungtynes stebi LINAS PIEČAITIS ir JUOZAS JONELIS.

Nuotr. Rimo Piečaičio

Montrealio VYRŲ OKTETAS su muz. A. STANKEVIČIUM dainuoja NIDOS parengime.

Nuotr. A. Kalvaičio

"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI AUKOJO:

\$100,- Antanas Vaupsha;
\$25,- Vyt. Morkūnas; po \$20,- P. Sniečkienė, E. Juodkocienė; \$17,- T. Stanulis; \$10,- Stepas Zaldokas; \$5,- Fr. Viciulis.

Nuoširdžiausiai DĖKOJAME.

"NL"

Kviečiame, kas dar nespėjo prisidėti prie "NL" Remonto Vajaus, atsiliiepti su kokia nors auka. "NL"

KALBĖKIME SU SAVO VAIKĖIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ — LIETUVISKAI!

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. — 12 v.r.

Marys of "Better Business" Buro

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAIŠRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais

bet kur pasaulio skambinti:

1551 Bloor St. W.

TORONTO, Ont.

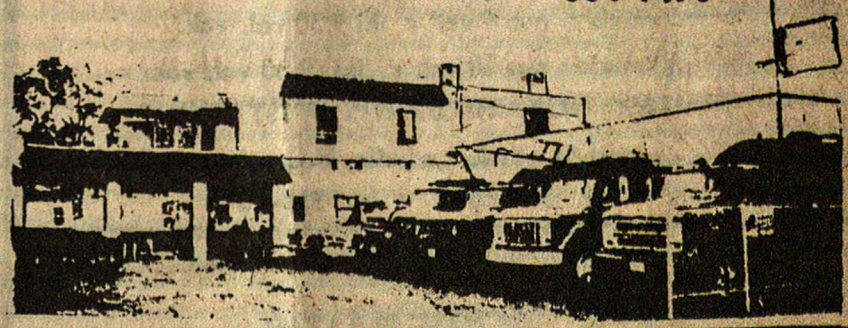
M6P 1A5

Tel. 533-3531

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av

Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERN FUNERAL HOME

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

montreal

MIRUSIEJI:

• **TERESEVIČIUS** Jonas Vincentas staiga mirė savo namuose, sulaukęs 59 m. amžiaus.
Liko duktė Karolina, keturios seserys ir brolis.
Palaidotas spalio 29 iš Šv. Kazimiero bažnyčios Côte des Neiges Kapinėse.
Užuoja artimiesiems.

• **ZABIELIAUSKAS** Jonas su sūnum dr. Raimondu praleido virš 2-ju savaitių kelionėje per Dakotą, Montaną, Seattlę ir aplankė Vancouver'į EXPO 86 parodą. Keliavo automobiliu ir laimingai sugrįžo į Montrealį.

SUSIŽIEDAVO:

• **Linas PIEČAITIS** ir **Kristina NIEDVARAITĖ**.

Nors **BALTIJOS REMONTA VAJUS** jau eina prie pabaigos, tačiau vėl atsiliepiu būrelis jaunimo rėmėjui.

po \$ 100,- auokojo R. ir R. Lapinai, V. Šipelis, J. Žurkevičius ir I. Maziliauskienė \$25,- auokojo J. ir P. Baltuonai;

\$500,- paauokojo LITAS. Viso iki dabar surinkta \$6.168,73. Dėkojame visiems aukotojams ir laukiam atsiliepiant tų, kurie dar neprisidėjo.

NEPAMIRŠKITE - **BALTIJOS Vajaus Uždarymo Baliaus**, kuris įvyks Aušros Vartų Parapijos salėje LAPKRIČIO 22 d. Bus įdomi programa, kaldūnų vakarinė, muzika ir šokiai. V.P.

• **AV Parapijos** bažnyčioje pakrikštytos Kristinos ir Donaldo MAKASKŲ dukrelės Elizabethos ir Rozalijos vardais. Krikšto tėvais buvo Rūta ir Jonas Žukauskai, Lilija ir Gintaras Adomonių.

• Į Seselių pietus iš Putnamo buvo atvykusios kartu su Sesele provinciole Paule, Bonifacija ir Dolora.

DARBAIS, BET NE ŽODŽIAIS

"Neringos" Jūrų Šaulių Kuopa jau ne kartą Montrealyje suruošia parengimus, kurių visą dieną paskiria kuriam nors tikslui. Nors ši kuopa yra labai negausi

savo narių skaičiumi, bet nesibijo didesnio darbo ir kadangi jos veikla daugiausiai nukreipta ne savo kasos papildymui, bet pagelbėti kitiems, ji susilaukia nemažo skaičiaus padėjėjų iš kitų organizacijų arba ir visai jokioms organizacijoms nepriklausančių žmonių.

Tad "Neringa" ėmėsi vėl naudingo darbo - surengti pietus Putnamo Seselių nauda, šiemet joms švenčiant 50-ties metų nuo įsikūrimo Šiaurės Amerikoje.

Šie pietūs buvo beveik visai nereklamuoti, išskyrus vieną kitą mažą skelbimą ir daugiausiai telefoniniais paskambinimais. Prisibijota žmonių negausaus atvykimo, nes pietūs buvo rengiami tuojau po vieno iš didžiausių Montrealyje parengimo- Kanados Lietuvių Dienų Bet, atrodo, žodis greitai keliauja ir Seselės susilaukė didelio skaičiaus žmonių, suprantančių jų veiklos svarbą.

Pietūs buvo pradėti trumpais Aldonos Urbanavičienės supažindinimo ir Seselės Palmiros atidarymo žodžiais. Į šiuos pietus specialiai atvyko Putnamo Vienuolyno vyresnioji, montrealiečiams gerai pažįstama, Seselė Paulė su skaidrėmis apie Seselių veiklą nuo pat pirmųjų jų žingsnių Amerikoje. Visi susidomėję klausėsi Seselės Paulės paaiškinimų ir komentarų.

Po skaidrių rodymo vyko pietūs, paruošti šeimininkių A. Usienės ir M. Vaupšienės su pagalbinėmis. Jų metu taip pat buvo prasta loterija.

Pietų metu žmonės dar suaukojo virš 1.000 dol. Seselių veiklai paremti. Patys pietūs davė joms virš 648 dolerių paramos.

Pabaigoje Seselė Palmira padėjo visiems susirinkusiems, nes šių pietų paskojoje Seselės galės apšildyti namus per visą žiemos sezoną.

Šia proga tenka priminti, kad tie, kurie nedalyvavo pietuose, bet savo pinigine auka norėtų prisidėti prie jų veiklos, gali kreiptis į Seselę Palmirą.

Šie pietūs dar kartą įrodė, kad Montrealyje lietuviai gausiai atsiliepią ne

VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATSLANKYTI

Į METINIUS A. V. PARAPIJOS

PIETUS

Š.M. LAPKRIČIO 9 d. TUOJ PO 11 VALANDOS MIŠIŲ

Aušros Vartų parapijos salėje

PROGRAMOJE: • "PAVASARIO" MERGAIČIŲ CHORAS
• KARŠTI PIETŪS SU GRYBAIS
• LOTERIJA

ĮEJIMAS: 10 dol.

RENGĖJAI

žodžiais, bet darbais, pagalbos reikalingiems žmonėms.

Nijolė Bagdžiūnienė

PADEKA

Nuoširdi padėka Jūros Šauliams, už suorganizavimą pietų čia gyvenančių Seselių nauda, kartu paminint mūsų Vienuolijos 50 metų sukaktį nuo įsikūrimo Šiaurės Amerikoje.

Ruošiant tokį pobūvį, prisidėjo daug rankų, nes kiekvienas darbelis turi būti atliktas; tam reikalinga daugelio talka. Padėka A.V. klebonui J. Aranauskui, SJ, už salės davimą veltui. Dėkojame visiems, kurie dalyvavo ir parėmė mus auka. Sunku išreikšti tai, ką jaučiame.

Gal sunkiausia našta - tai maisto gamtojoms. Jos auokojo ne valandas, bet dienas; tai M. Vaupšienė, A. Usienė, O. Augūnienė, E. Naikelienė.

Gerokai turėjo pamiklinėti kojas stalų paruošėjos ir patarnautojos - E. Krasowski, N. Bagdžiūnienė, E. Naikelienė, G. Balaišienė.

Loterija, kuri buvo labai sėkminga, rūpinosi ir tvarkė G. Montvilienė, E. Augūnas, E. Urbanaitė, L. Balaišis ir A. Urbanavičienė nenuleido akių nuo visų reikalų. Visiems AČIU dirbusiems ir dalyvavusiems. Visi esate mūsų širdyse ir maldose Seselių vardu Sesuo M. Palmira

PARDUODAMAS

La Salle 2-ųjų butų namas (duplex) su butu viengungiu (bachelor), garažu, elektrinis šildymas. Pajamos - \$ 12,000 per metus. Kaina - \$ 135,000. Skambinti Tel.: 365-8621

HONEY FOR SALE!

Direct from the Beekeeper. \$1.00 a pound. Delivery could be arranged too! Please call: Tel.: 627-1328.

STANDARD LIFE

PETER SODO

profesiniai patarnavimai finansų reikalais; Annuities, R.R.S.P., Life Insurance, Group Pension, Finansų ir mokesčių planavimas.

4150 St. Catherine St. West, Suite 330 Tel. Bus.: 937-4294
Westmount, Quebec H3Z 2Y5 Res.: 255-5579

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-3355

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

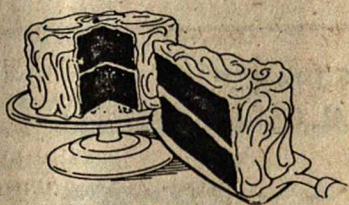
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

• Gâteaux • Biscuits
• Gâteaux au fromage
• Pain • Café
• Meilleurs beignés (Ponchik)

• Įvairūs pyragaičiai
• Špagos
• Sausainiai
• Aguriniai ir kiti pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Vasaros laiku saugojimas (Storage)
• Taisymas ir remonto darbai
• Siuvimas ir parduoda

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$ 19,000,000; REZERVAS virš \$ 600,000.

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 8¼%	TAUPYMO - special .. 6 %
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su Gyv. dr. 5¼ %
1 metų..... 7¼%	TAUPYMO - kasdieninės 5 %
180 d.- 364 d. 7½ %	EINAMOS 5 %
120 d. - 179 d. ... 7¼ %	PENSIJŲ - RRSP term. 8¼ %
30 d. - 119 d. ... 7 %	PENSIJŲ - RRSP taup. 6¼ %

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 9¼%, ASMENINĖS nuo 10¼%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadienis	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadienis	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sekmadienis	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laikų nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Įvairūs gėrimai

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

Mėsa kepta ant iešmo. Vėsinama salė.

Reception Hall

Priėmimų salė 2-me aukšte, talpina apie 120 asmenų, tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams.

6201 Bannantyne, Verdun

768-2707 - 768-9189

- Automobilių nuoma
- Naujų ir vartotų pasirinkimas
- Pardavimas ir
- Aptarnavimas

5987 Verdun Ave., Verdun, P.Q. H4H 1M6

Tel.: (514) 768-2551

D.N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel.-Business: 273-9181 Residence: 737-0844.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & COTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

SUITE 2039, SUN LIFE BUILDING

1155, rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430